

**Bruselj, 12. marec 2025
(OR. en)**

6917/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0059(COD)**

**MIGR 86
JAI 292
COMIX 79
RELEX 324
CODEC 231**

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	12. marec 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 101 final
Zadeva:	Predlog UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, ter razveljavitvi Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2001/40/ES in Odločbe Sveta 2004/191/ES

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 101 final.

Priloga: COM(2025) 101 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 11.3.2025
COM(2025) 101 final

2025/0059 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, ter razveljavitvi Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2001/40/ES in Odločbe Sveta 2004/191/ES

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska unija vzpostavlja integrirano, trajnostno in celovito migracijsko politiko EU, ki je pravična in odločna. Pakt o migracijah in azilu¹ (v nadaljnjem besedilu: pakt), o katerem sta se leta 2024 dogovorila Evropski parlament in Svet, EU zagotavlja pravni okvir in orodja za nadaljnje izboljšanje učinkovitega upravljanja njenih zunanjih meja ter za vzpostavitev hitrih in učinkovitih azilnih postopkov. S polno hitrostjo se dela na tem, da se do sredine leta 2026 zagotovi njegovo izvajanje v celoti.

Vzpostavitev učinkovitega in skupnega sistema EU za vračanje je osrednji steber pakta o migracijah in azilu. Vsak sistem za upravljanje migracij lahko deluje le ob verodostojni in učinkoviti politiki vračanja. Kadar osebe, ki nimajo pravice do prebivanja, ostanejo v EU, je ogrožen celoten migracijski in azilni sistem. To je nepravilno do tistih, ki spoštujejo pravila, spodbopava prizadevanja Evrope, da bi privabila in zadržala talente, ter nenazadnje krni javno podporo odprtim in strpnim družbam. Spodbuja nezakonite prihode, osebe, ki nezakonito prebivajo, pa izpostavlja negotovim razmeram in izkoriščanju s strani kriminalnih mrež. Trenutno le približno 20 % državljanov tretjih držav, ki jim je bilo odrejeno, naj zapustijo Unijo, to tudi dejansko stori. Osebe, ki jim je bilo odrejeno, naj zapustijo ozemlje, pogosto uidejo oblastem in se v več primerih preselijo v druge države članice. Poleg tega sedanji mozaik 27 različnih nacionalnih sistemov vračanja, vsak s svojim pristopom in postopki, spodbopava učinkovitost vračanja na ravni Unije. Zato je treba temeljito prenoviti način zakonodajnega urejanja politike vračanja v EU.

Predsednica von der Leyen je v političnih usmeritvah za obdobje 2024–2029² napovedala, da namerava predlagati nov skupni pristop k vračanju z novim zakonodajnim okvirom za pospešitev in poenostavitev postopka vračanja.

Evropski svet dosledno poudarja potrebo po enotni, celoviti in učinkoviti politiki vračanja in ponovnega sprejema³. Oktobra 2024 je Komisija pozval, naj čim prej predloži nov zakonodajni predlog na področju vračanja⁴. V okviru pakta bodo prošnje za azil obravnavane hitreje in učinkoviteje. Da bi se pri tem dosegla trajnostnost, mora takoj slediti vračanje, da bi preprečili preobremenitev naših sistemov, da ljudje ne bi ostali v negotovem položaju in da bi zavrli poskuse nadaljnjega gibanja znotraj EU.

Na ravni EU politiko vračanja ureja Direktiva 2008/115/ES⁵ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o vračanju). Učinkovitost in uspešnost vračanja trenutno ogroža več izzivov, od neučinkovitih postopkov na nacionalni ravni do nezadostnega sodelovanja tretjih držav pri ponovnem sprejemu lastnih državljanov. V postopek vračanja so pogosto vključeni številni organi in akterji, v mnogih državah članicah pa je postal zelo zapleten. Sedanja direktiva o vračanju

¹ Novi pakt o migracijah in azilu, na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0609>.

² [Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2024–2029 – „Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo“](#).

³ Sklepi Evropskega sveta z dne 9. februarja 2023 (EUCO 1/23); Sklepi Evropskega sveta z dne 17. oktobra 2024 (EUCO 25/24).

⁴ Sklepi Evropskega sveta z dne 9. februarja 2023 (EUCO 1/23); Sklepi Evropskega sveta z dne 17. oktobra 2024 (EUCO 25/24).

⁵ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav.

dopušča veliko manevrskega prostora nacionalni zakonodaji za izvajanje pravil EU, nacionalnim sodiščem pa za njihovo razlago. Države članice poročajo o težavah, povezanih s premalo jasnimi pravili in dolgotrajnimi upravnimi postopki, kar spodbija dolžno pravno postopanje. Tako prihaja do dvoumnosti in negotovosti za zadevne državljane tretjih držav ter organe, ki upravljajo vračanje. Zaradi nesodelovanja državljanov tretjih držav, ki se morda upirajo prizadevanjem za vrnitev, bežijo ali kako drugače onemogočajo vračanje, je odločbe o vrnitvi težko izvršiti. Države članice se soočajo z izzivi pri sledenju državljanom tretjih držav v različnih fazah postopka vračanja, kar upočasnjuje ali preprečuje napredek.

Čeprav je bil dosežen napredek glede prostovoljnega vračanja, pa ta prizadevanja ovira pomanjkanje verodostojne politike prisilnega vračanja. Poleg tega se državljani tretjih držav, ki jim je bilo odrejeno, da zapustijo eno državo članico, pa zbežijo v drugo, trenutno soočajo z le malo posledicami: v večini držav članic se postopek vračanja ponovno začne z novo odločbo o vrnitvi. To spodbija odločitve, sprejete po ustreznem postopku v prvi državi članici, kar vodi v izogibanje sistemu vračanja v praksi.

Nacionalni sistemi in prakse niso usklajeni in trenutno ni nobenega sistematičnega strukturiranega postopka za identifikacijo in pospešitev vračanja državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostna tveganja.

Številna razhajanja med praksami držav članic vključujejo tudi različne pristope k postopku ponovnega sprejema. To neposredno vpliva na doslednost pristopa EU in držav članic do tretjih držav v zvezi s ponovnim sprejemom.

Reforma pravil EU o vračanju je bistven sestavni del sedanjih prizadevanj Unije za reformo pravil o upravljanju migracij. Poleg tega so učinkoviti in sodobni postopki za vračanje neuspešnih prosilcev za azil in oseb, ki so prekoračile obdobje dovoljenega bivanja, bistveni za zaščito območja prostega gibanja brez notranjih meja v EU.

Od sprejetja direktive o vračanju leta 2008 sta območje svobode, varnosti in pravice ter migracijska politika Unije doživela znatne reforme. Zakonodaja EU na področju migracij je prešla iz zakonodaje z minimalnimi standardi na približevanje praks držav članic, vključno z razvojem operativnih in praktičnih ukrepov ter konkretno podporo bolj usklajenemu pristopu na ravni EU. Komisija si je proaktivno prizadevala za racionalizacijo praks, da bi izboljšali učinkovitosti vračanja, tudi s priporočiloma iz let 2017⁶ in 2023⁷ ter strategijo EU za prostovoljno vračanje in reintegracijo iz leta 2021⁸. Komisija je imenovala koordinatorja za vračanje, ki ga podpira mreža na visoki ravni za vračanje.

Reforma pravil o vračanju je politična prednostna naloga in cilj od leta 2018, ko je Komisija predstavila predlog za prenovitev sedanje direktive o vračanju⁹. Čeprav je nova uredba o postopku vračanja na meji¹⁰ začela veljati v okviru zakonodaje iz pakta, splošna pravila o

⁶ Priporočilo Komisije (EU) 2017/2338 z dne 16. novembra 2017 o skupnem „Priročniku o vračanju“, ki ga uporabljajo pristojni organi držav članic pri izvajanju nalog v zvezi z vračanjem (C/2017/6505, UL L 339, 19.12.2017, str. 83).

⁷ Priporočilo Komisije (EU) 2023/682 z dne 16. marca 2023 o vzajemnem priznavanju odločb o vrnitvi in pospešenem vračanju pri izvajanju Direktive 2008/115/ES (C/2023/1763, UL L 86, 24.3.2023, str. 58).

⁸ Sporočilo Komisije o Strategiji EU za prostovoljno vračanje in reintegracijo, Bruselj, 27.4.2021 (COM(2021) 120 final).

⁹ Predlog direktive o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (prenovitev), Bruselj, 12.9.2018, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD).

¹⁰ Uredba (EU) 2024/1349 z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi postopka vračanja na meji in spremembi Uredbe (EU) 2021/1148, (PE/17/2024/REV/1, UL L 2024/1349, 22.5.2024).

vračanju še vedno ureja direktiva o vračanju iz leta 2008, ki ne ustreza več svojemu namenu. Ta predlog nadomešča predlog Komisije za direktivo o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav, COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD), ki ga je Komisija sprejela 12. septembra 2018 in se umika. Preostali deli pobude iz leta 2018 niso prejeli zadostne podpore, da bi sozakonodajalca uspešno nadaljevala pogajanja, zato bi jih bilo treba umakniti.

Namen tega predloga je povečati učinkovitost postopka vračanja, tako da se državam članicam zagotovijo jasna, sodobna, poenostavljena in skupna pravila za učinkovito upravljanje vračanja. Z njim se poskuša zagotoviti, da bodo državljani tretjih držav sodelovali z organi, kar bi dosegli s kombinacijo obveznosti, spodbud in posledic za nesodelovanje. Predlog je namenjen tudi preprečevanju izogibanja pravilom in nedovoljenega nadaljnjega gibanja znotraj schengenskega območja. S predlogom se skuša zagotoviti, da bo oseba, ki ji je odrejeno, naj zapusti EU, to tudi prisilno ali, če bodo razmere to dopuščale, prostovoljno zapustila ob spoštovanju temeljnih pravic. Poleg tega je namen predloga državam članicam zagotoviti skupna pravila za identifikacijo državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje, in pospešitev njihovega vračanja. Prvič tudi v postopek vračanja vključuje ponovni sprejem. Poleg tega predlog varuje temeljne pravice povratnikov z jasnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, ki zagotavljajo, da so odločbe o vrnitvi predmet nadzora, med drugim s pravico do pritožbe in prepovedjo vračanja, pri čemer je treba ustrezno pozornost nameniti ranljivim osebam in otrokovi koristi. Z odpravo vrzeli v postopku bo predlog preprečil primere, v katerih je mogoče odločbo o vrnitvi, izdano v eni državi članici, zaobiti ali znatno podaljšati obdobje pred njeno izvršitvijo s selitvijo v drugo državo članico. Ta cilj bo podprt z mehanizmom za priznavanje odločb o vrnitvi, ki se uvaja s predlogom.

Trden in sodoben pravni okvir, ki je strog, vendar pravičen in spoštuje temeljne pravice ter Uniji in državam članicam zagotavlja potrebna orodja za učinkovito vračanje državljanov tretjih držav brez pravice do prebivanja, je nujen del resnično evropskega migracijskega sistema.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je del celovitega pristopa k upravljanju migracij, kot je določen v uredbi o upravljanju azila in migracij¹¹, ter dopolnjuje zakonodajni okvir pakta, ki je bil sprejet maja 2024. Ključni vidik zakonodaje pakta je zbliževanje azilnih postopkov in postopkov vračanja, in sicer z uredbo o azilnem postopku in uredbo o postopku vračanja na meji. Ta predlog reformo dopolnjuje tako, da v zakonodajni okvir Unije dodaja skupna pravila za vračanje državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja.

Ta predlog je usklajen z nekaterimi ključnimi novostmi iz pravnih aktov, ki sestavljajo pakt. S tem si prizadeva zagotoviti postopek, ki bo pravičen ter pregleden za državljane tretjih držav in nacionalne organe. Ugotavljanje starosti pri mladoletnikih iz tega predloga na primer odraža rešitev, sprejeto v uredbi o azilnem postopku. Predlog določa tudi imenovanje zastopnika mladoletnikov brez spremstva, da se zagotovi ustrezna obravnava mladoletnikov v celotnem migracijskem procesu in poskrbi za ustrezno podporo. Poleg tega se obveznost državljana tretje države, da sodeluje, in posledice morebitnega nesodelovanja uravnotežajo s pravico zadevnega državljana tretje države, da je o teh obveznostih obveščen. Tako se ustvarja jasen in pravičen postopek za državljane tretjih držav in nacionalne organe.

¹¹ Uredba (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij, spremembi uredb (EU) 2021/1147 in (EU) 2021/1060 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (UL L 2024/1351, 22.5.2024).

Ta predlog je usklajen tudi z okrepljenimi pravili iz pravnih aktov, ki sestavljajo pakt in se nanašajo na državljane tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja in predstavljajo varnostno tveganje, da bi zagotovili, da se vsa orodja na ravni Unije v čim večji meri uporabljajo za pravilno identifikacijo takih državljanov tretjih držav ter zagotovitev njihove hitre in učinkovite vrnitve.

Kar zadeva pobeg, ta predlog temelji na nekaterih zakonodajnih rešitvah, ki so del nove direktive o pogojih za sprejem¹² in so prilagojene področju vračanja, da se zagotovi skladnejši pristop k boju proti pobegu.

Predlog državam članicam zagotavlja več možnosti za skupno upravljanje nedovoljenih gibanj med državami članicami, da bi zaščitili območje brez nadzora na notranjih mejah.

Cilj tega predloga je doseči enako raven ambicioznosti pri pravilih o vračanju, kot je to pri preostalem pravnem okviru za upravljanje migracij in meja, da bi vzpostavili nemoteno povezavo in kontinuiteto med različnimi fazami procesa upravljanja migracij v Uniji.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

S tem predlogom se udejanjajo tudi strateške smernice za zakonodajno in operativno načrtovanje na območju svobode, varnosti in pravice, ki jih je Svet za pravosodje in notranje zadeve sprejel 12. decembra 2024. V skladu s strateškimi smernicami morajo Evropska unija in njene države članice zagotoviti, da se osebe, ki nimajo pravice do prebivanja, dejansko vrnejo. V ta namen strateške smernice pozivajo k razvoju in izvajanju odločnejšega in celovitejšega pristopa k vračanju, in sicer z nujno posodobitvijo pravnega okvira in naših zmogljivosti v kombinaciji z uporabo notranjih in zunanjih orodij, ki so nam na voljo. Nazadnje, strateške smernice opozarjajo, da uspešna politika vračanja predstavlja temeljni steber celovitega in verodostojnega azilnega in migracijskega sistema EU, ki naj bi začel učinkovati s to uredbo.

Ta predlog je skladen tudi z ukrepi Unije za preprečevanje nezakonitega priseljevanja in boj proti njemu, upravljanje zunanjih meja Unije in ohranitev schengenskega območja brez nadzora na notranjih mejah.

Je v skladu s pristopom EU k vzpostavljanju uravnoteženih in celovitih partnerstev s tretjimi državami, v katerih bi morale biti migracije med osrednjimi vprašanji, ter k tesnemu sodelovanju s tretjimi državami na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije. EU bo s povečanjem učinkovitosti svojega sistema vračanja lahko bolje izkoristila izboljšano sodelovanje na področju ponovnega sprejema, ki se spodbuja z uporabo vseh ustreznih politik in orodij, vključno z vizumsko politiko, trgovino, razvojem in diplomacijo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Glede na vsebino predloga je pravna podlaga člen 79(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Ob upoštevanju načela neobveznega sodelovanja ta predlog temelji na primerljivi ureditvi iz sedanje direktive o vračanju.

¹² Direktiva (EU) 2024/1346 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (PE/69/2023/REV/1, UL L, 2024/1346, 22.5.2024).

V skladu s členom 4 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbama, se Danska v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme predlagano uredbo, ki nadgrajuje schengenski pravni red, odloči, ali jo bo prenesla v svojo nacionalno zakonodajo.

Za Irsko ima sedanja direktiva o vračanju hibridni značaj, kakor odražajo njene uvodne izjave. Po enakem pristopu se tudi za ta predlog uporabljata Protokol št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, in tudi Protokol št. 21 o stališču Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki sta priložena Pogodbama.

Kolikor predlagana uredba pomeni razvoj schengenskega pravnega reda, se njene določbe uporabljajo za Islandijo, Norveško, Švico in Lihtenštajn v skladu s posameznimi sporazumi o pridružitvi navedenih držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda.

- **Subsidiarnost**

Cilj tega predloga je uvesti skupni postopek za vračanje ter odpraviti ključne pomanjkljivosti in obravnavati izzive, s katerimi se srečujejo države članice pri vračanju državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja v Uniji. Preprečevanje nezakonitega priseljevanja in boj proti njemu ter zagotavljanje vračanja oseb, ki nimajo zakonite pravice do prebivanja, je skupni interes držav članic, ki ga same ne morejo doseči. Trenutno številne pomanjkljivosti pri rezultatih politike vračanja izhajajo iz pomanjkanja interakcije med nacionalnimi sistemi, kar je mogoče učinkovito obravnavati le na ravni EU.

Namen je vsem državam članicam zagotoviti nemoten in učinkovit postopek ter preprečiti gibanje med državami članicami, ki ovira postopek vračanja.

Novi postopek bi morala urejati ista pravila, ne glede na to, katera država članica jih uporablja, da se zagotovijo pravičnost in enoten pristop pri obravnavanju državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja, ter jasnost in pravna varnost za posameznike.

Poleg tega se z vzpostavitvijo pravil na nacionalni ravni za zmanjšanje spodbud za nedovoljeno gibanje med državami članicami, ki ovira vračanje, težave ne bi učinkovito rešile. Zato ciljev tega predloga države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč se zaradi obsega in učinkov uredbe lažje dosežejo na ravni Unije. Unija se mora zato odzvati in lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njenih ciljev.

Kar zadeva cilj vzpostavitve skupnega postopka vračanja, vključno z mehanizmom za priznavanje in izvrševanje odločb o vrnitvi, okrepljenimi pravili o osebah, ki predstavljajo varnostno tveganje, in jasnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, so vsi elementi predloga omejeni na to, kar je potrebno za vzpostavitev in omogočanje takega skupnega postopka, njegovo racionalizacijo in poenostavitev, zagotovitev enakega obravnavanja državljanov tretjih držav v smislu pravic in jamstev v skladu s pravom EU in mednarodnim pravom ter preprečevanje razlik v nacionalnih postopkih, ki imajo nezaželeno posledico spodbujanja nedovoljenega gibanja. Cilj teh sprememb je najti pravo ravnovesje med pravično obravnavo državljanov tretjih držav in zagotavljanjem, da državljani tretjih držav, ki želijo preprečiti svojo odstranitev iz Unije, ne morejo zaobiti sistema. Vzpostavljeni so vsi potrebni zaščitni ukrepi za zagotovitev, da se državljani tretjih držav obravnavajo na human in pravičen način ob polnem spoštovanju Listine.

- **Izbira instrumenta**

Komisija predlaga uredbo. Kljub temu, da sta bili v letih 2017 in 2023 predstavljeni priporočili, ter kljub rednim schengenskim ocenjevanjem z namenom, da bi države članice spodbudili k uporabi vseh prilagodljivosti, ki jih nudi direktiva o vračanju, se še vedno pojavljajo večje postopkovne ovire.

Prizadevanja za izboljšanje učinkovitosti izvajanja se niso izkazala kot zadostna za odpravo razlik v različne vrste uporabljenih postopkih, pravicah in procesnih jamstvih za državljane tretjih držav ter za zagotovitev skladnega pristopa med državami članicami.

Z uredbo o vzpostavitvi skupnega sistema vračanja v Uniji, katere določbe se neposredno uporabljajo, se zagotavlja ustrezna raven enotnosti in učinkovitosti, ki je potrebna za nov skupni pristop k vračanju. Uredba zagotavlja, da se ključne novosti, uvedene za povečanje učinkovitosti, kot so postopkovna pravila, obveznosti za državljane tretjih držav in vzajemno priznavanje, usklajeno obravnavajo v vseh državah članicah, kar bo preprečilo izkrivljajoče učinke in vrzeli v delovanju sistema EU za vračanje. Poleg tega bi se s tem pravila o vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav uskladila s posebnimi pravili iz uredbe o postopku vračanja na meji.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

V razpravah na strokovni ravni v okviru kontaktne skupine za direktivo o vračanju, ki ji predseduje Komisija in v kateri sodelujejo strokovnjaki držav članic, Agencija za temeljne pravice ter Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex), se je od začetka veljavnosti direktive o vračanju analizirala razlaga posamičnih elementov Direktive. To je Komisiji skozi leta omogočilo jasn pregled nad najzahtevnejšimi elementi, kar zadeva razlago in uporabo direktive o vračanju. Strokovna skupina za ponovni sprejem in namenske delovne skupine za posamezne države, ki jih organizira agencija Frontex, so redno razpravljale o izzivih v postopku ponovnega sprejema in jih analizirale.

Redna schengenska ocenjevanja in tematsko schengensko ocenjevanje vračanja v letu 2024¹³ so zagotovila podroben pregled sedanjega sistema vračanja. Zahvaljujoč medsebojnemu pristopu skupina, sestavljena iz strokovnjakov držav članic in Komisije, ki jih podpirajo agencije EU, vsaj enkrat na sedem let oceni vse države članice in pridružene schengenske države, ki v celoti izvajajo schengenski pravni red. Te ocene so pogosto opozorile na posebna vprašanja v nacionalni zakonodaji, s katero je bila prenesena direktiva o vračanju, Komisiji pa so omogočile pregled nad ključnimi izzivi, povezanimi z izvajanjem sedanje direktive.

Predlog temelji tudi na predhodnih rezultatih študije o vrzelih in potrebah v pravu EU na področju vračanja, ki jo je naročil Generalni direktorat za migracije in notranje zadeve. Študija, ki jo je vodil konzorcij ICF v sodelovanju z Inštitutom za migracijsko politiko (MPI Europe), Evropskim političnim centrom (EPC) in mrežo Odysseus, je priskrbel visokokakovostne analize možnosti za novi zakonodajni okvir o vračanju, ki temeljijo na poglobljenih posvetovanjih prek anket, delavnic in razgovorov s ključnimi deležniki. Študija se bo zaključila šele pozneje leta 2025, še potekajoči postopek posvetovanja v okviru študije in predhodni rezultati pa so bili ključnega pomena za oblikovanje predloga.

¹³ Poročilo o tematskem schengenskem ocenjevanju – Premostitev nacionalnih vrzeli: do učinkovitega sistema EU za vračanje.

Komisija se prek strokovne skupine za vračanje v okviru Evropske migracijske mreže (EMN-REG) redno posvetuje s strokovnimi delavci v državah članicah, mednarodnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami. Tekoče delo EMN-REG je zagotovilo dragoceno praktično dokazno podlago, ki zagotavlja, da predlog temelji na dejanskih izkušnjah. EMN-REG ima ključno vlogo, saj omogoča stalno sodelovanje in izmenjavo najboljših praks na področju vračanja in reintegracije. EMN-REG na rednih delavnicah in seminarjih obravnava ključne teme, kot so svetovanje pri vračanju, prostovoljno vračanje in reintegracija, vračanje ranljivih skupin in alternative pridržanju. Struktura EMN-REG je omogočila stalne povratne informacije, ki so bile vključene v možnosti politike, ki zadevajo ta predlog.

Predlog črpa iz več (tekočih) raziskovalnih projektov na področju vračanja in nedovoljenih migracij, ki jih financira EU. Gre zlasti za merjenje nedovoljenih migracij in povezanih politik (MIRreM), ki zadeva nedovoljene migracije na splošno, ter decentraliziranje študije o vračanju migrantov in politik ponovnega sprejema v Evropi in onkraj (GAPS), razloge, izkušnje in posledice v zvezi s politiko vračanja in ponovnega sprejema: razkrivanje in razvoj učinkovitih alternativ (MORE) ter iskanje dogovorov glede vračanja (FAIR), kar zadeva vračanje, reintegracijo in ponovni sprejem. Ti raziskovalni projekti združujejo akademike, civilno družbo, vlade in mednarodne organizacije, da bi med drugim preučili ureditev, ovire ter spodbujevalce mednarodnega sodelovanja na področju vračanja, razloge, izkušnje in posledice v zvezi s politiko vračanja in ponovnega sprejema ter vidike človekovih pravic pri prostovoljnem in prisilnem vračanju.

Pri pripravi novega predloga sta bila skrbno preučena nadomestna ocena učinka prenovljene direktive o vračanju¹⁴, ki jo je pripravil Evropski parlament, ter poročilo Evropskega parlamenta o izvajanju direktive o vračanju¹⁵.

Podroben opis postopka posvetovanja in dokazi, ki so bili podlaga za ta predlog, so navedeni v priloženem delovnem dokumentu služb Komisije.

- **Posvetovanja z deležniki**

Predlog temelji na posvetovanjih s številnimi deležniki, vključno z državami članicami, evropskimi institucijami, mednarodnimi organizacijami, nevladnimi organizacijami, civilno družbo, raziskovalnimi subjekti in tretjimi državami.

Komisija je med oktobrom 2024 in februarjem 2025 okrepila že tako tesno tekoče posvetovanje s ključnimi deležniki iz držav članic, strokovnjaki in delavci v stroki na področju vračanja in civilne družbe. Posvetovanja so potekala na politični, strateški in tehnični ravni, da bi se zagotovilo upoštevanje razmer na terenu in potreb vseh zadevnih strani. V zvezi s tem so deležniki s Komisijo delili ustrezne vire in ciljno usmerjene prispevke.

Tekoče delo EMN-REG je priskrbelo dragoceno praktično dokazno podlago, ki zagotavlja, da predlog temelji na dejanskih izkušnjah in praksah. EMN-REG je v zadnjem letu na rednih delavnicah in seminarjih obravnaval teme, kot so medsebojno priznavanje, svetovanje pri vračanju, prostovoljno vračanje in reintegracija, vračanje ranljivih skupin in alternative pridržanju. Prav tako se EMN-REG od novembra 2024 ciljno uporablja tudi za izražanje stališč skupine, zlasti v zvezi z ranljivimi osebami v postopku vračanja.

¹⁴ [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/sl/document/EPRS_STU\(2019\)631727](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/sl/document/EPRS_STU(2019)631727).

¹⁵ [Sprejeta besedila – Poročilo o izvajanju direktive o vračanju – četrtek, 17. december 2020.](#)

Tudi mreža na visoki ravni za vračanje, ki ji predseduje koordinator EU za vračanje, je septembra 2024 in januarja 2025 opravila ciljno usmerjene razprave, zlasti kar zadeva različne možnosti politike in premisleke v zvezi s predlogom.

Komisija je novembra 2024 na Evropskem forumu za migracije organizirala več namenskih srečanj o prihodnji zakonodaji na področju vračanja, na katerih se je bilo mogoče nadalje poglobiti v stališča in zamisli, zlasti civilne družbe.

Strokovna skupina Komisije za migrante je 15. januarja 2025 organizirala tudi posebno razpravo o prihodnji zakonodaji o vračanju.

V preteklem letu je Svet pod vodstvom predsedstev po sistemu rotacije organiziral številne razprave o prihodnji zakonodaji na področju vračanja na tehnični, strateški in ministrski ravni.

Med novembrom 2024 in februarjem 2025 je bil organiziran intenziven postopek posvetovanja v okviru študije o vrzelih in potrebah v pravu EU na področju vračanja, ki jo je naročil Generalni direktorat za migracije in notranje zadeve. Študija, ki jo je vodil konzorcij ICF v sodelovanju z Inštitutom za migracijsko politiko (MPI Europe), Evropskim političnim centrom (EPC) in mrežo Odysseus, je omogočila poglobljena posvetovanja prek anket, delavnic in razgovorov s ključnimi deležniki.

Ko se je delo v zvezi s predlogom okrepilo, je Komisija prejela številne dokumente o stališčih, zapiske in analize, v katerih so bili izpostavljeni izziv in težave ter predlagane rešitve, vsi pa so bili ustrezno preučeni in upoštevani pri pripravi predloga.

Podroben opis postopka posvetovanja in dokazi, ki so bili podlaga za ta predlog, so navedeni v delovnem dokumentu služb Komisije, ki bo objavljen kmalu.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je uporabila strokovno znanje, pridobljeno s strani številnih mrež in strokovnih skupin, dejavnih na področju vračanja, vključno s strokovno skupino za vračanje v okviru Evropske migracijske mreže (EMN-REG), kontaktno skupino za direktivo o vračanju, strokovno skupino za ponovni sprejem, mrežo na visoki ravni za vračanje, ki ji predseduje koordinator EU za vračanje, in strokovnjaki, ki delajo v okviru študije o vrzelih in potrebah v pravu EU na področju vračanja.

Poleg tega je Komisija upoštevala številne prispevke, dokumente o stališčih in raziskovalno gradivo, ki so ji bili posredovani zlasti v zadnjih mesecih, ko se je delo v zvezi s predlogom okrepilo.

- **Ocena učinka**

Čeprav zaradi nujnosti pri predlaganju novih pravil na področju vračanja ocena učinka ni bila izvedena, predlog temelji na številnih zgoraj navedenih posvetovanjih, študijah in ocenah.

Delovni dokument služb Komisije, v katerem sta določena postopek posvetovanja, ki je podlaga za predlog, in analiza nekaterih ključnih možnosti politike, ki so bile obravnavane, bo objavljen kmalu.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Namen predloga je poenostaviti in racionalizirati sedanji pravni okvir, ki se je nadalje razvil tudi s sodno prakso Sodišča Evropske unije in nacionalnih sodišč, zaradi česar je izvajanje pravil zelo zapleteno.

Obveznost sodelovanja bo zmanjšala upravno breme za države članice, saj bodo morali državljani tretjih držav dejavno sodelovati v postopku vračanja tako, da bodo morali

zagotoviti vse potrebne informacije ter biti stalno prisotni in na voljo. Mehanizem za priznavanje in izvrševanje odločb o vrnitvi bo preprečil podvajanje prizadevanj v državah članicah in večkratna preverjanja istih državljanov tretje države. Poleg tega bo nalog EU za vrnitev olajšal izmenjavo informacij, potrebnih za priznavanje odločb o vrnitvi, ki jih izdajo druge države članice.

• **Temeljne pravice**

Ta predlog spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah¹⁶, ter tudi obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnega prava, zlasti iz Ženevske konvencije o statusu beguncev¹⁷, Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin¹⁸, Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Konvencije Združenih narodov proti mučenju¹⁹ ter Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah²⁰.

Ta predlog zagotavlja, da se vračanje izvaja ob spoštovanju človekovega dostojanstva, pravice do življenja, prepovedi mučenja ter nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravice do svobode in varnosti, pravice do družinskega in zasebnega življenja, vključno z varstvom osebnih podatkov, zaščite v primeru odstranitve in izгона, zlasti načela *nevračanja in varstva pred kolektivnim izgonom*, nediskriminacije in pravice do učinkovitega pravnega sredstva.

Pravica do svobode je zaščiten s strogo omejitvijo predvidenega ukrepa pridržanja: pridržanje je upravičeno le iz posebnih razlogov, ki so jasno opredeljeni v Uredbi, in sicer kadar se na podlagi posamične presoje vsakega primera, ki je predmet sodnega preizkusa, izkaže za potrebno in sorazmerno. Uredba ureja tudi uporabo alternativ pridržanju, saj so alternative pridržanju manj invazivne, čeprav taki ukrepi vseeno vključujejo tudi omejitev svobode. Predlog zagotavlja, da bi bilo treba pri uporabi te uredbe upoštevati predvsem otrokovo korist. Za mladoletnike se v postopku vračanja uporabljajo posebna pravila, zlasti glede pogojev pridržanja. Poleg tega se nekatere ključne novosti, ki jih prinaša zakonodaja pakta, zlasti kar zadeva ugotavljanje starosti mladoletnikov in prakso imenovanja zastopnika, ki spremlja mladoletnika brez spremstva, zdaj s to uredbo uvajajo tudi za postopek vračanja. S predlogom se prav tako izključuje vračanje mladoletnikov brez spremstva in družin z mladoletniki v države, s katerimi je sklenjen sporazum ali dogovor. Predlog z okrepitvijo pravil glede državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje, spodbuja tudi pravico do varnosti.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Kot je navedeno v priloženi oceni finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga, so naložbe, ki so potrebne na ravni EU in držav članic, združljive z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027 in se lahko prek uporabe Sklada za azil, migracije in vključevanje financirajo v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 za sklade za notranje zadeve²¹. Financiranje po letu 2027 bo vključeno v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru. Predlaga se, da se v letih 2025, 2026 in 2027 po potrebi okrepi

¹⁶ Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 326, 26.10.2012, str. 391).

¹⁷ Ženevska konvencija o statusu beguncev, zbirka pogodb Združenih narodov, 1951.

¹⁸ Evropska konvencija o človekovih pravicah, Svet Evrope, 1950.

¹⁹ Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, Združeni narodi, 1966.

²⁰ Konvencija o otrokovih pravicah, Združeni narodi, 1989.

²¹ Kolikor se bodo dejavnosti financirale iz tematskega instrumenta Sklada za azil, migracije in vključevanje, se lahko izvajajo v okviru neposrednega, posrednega ali deljenega upravljanja.

proračun agencije Frontex za vračanje, in sicer z notranjo dodelitvijo sredstev znotraj proračuna agencije Frontex, odvisno od dejanske porabe.

Države članice bodo lahko sredstva, dodeljena v okviru svojih nacionalnih programov v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje, uporabile za podporo potrebnim naložbam v infrastrukturo in postopke za izvajanje te uredbe. Agencija Frontex lahko države članice podpira z osebjem in dejavnostmi v okviru svojega mandata, na primer z usklajevanjem operacij vračanja, vključno s kritjem stroškov istonamenskih stroškov, povezanih z operacijami vračanja, zakupom letal ali rezervacijami vozovnic za vračanje s komercialnimi leti.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo redno spremljala uporabo Uredbe, tudi prek schengenskega ocenjevalnega mehanizma. Komisija bi morala o izvajanju Uredbe poročati pet let po začetku njene veljavnosti.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Glavni cilj predloga je poenostaviti postopek vračanja in povečati njegovo jasnost za nacionalne organe in zadevne državljane tretjih držav.

Predlog je v obliki uredbe, kar zagotavlja, da se pravila neposredno uporabljajo v državah članicah in da se vračanje upravlja enotno po vsej Uniji. S tem se ustvarja jasnost in predvidljivost ter zmanjšujejo možnosti za izogibanje sistemu vračanja v eni državi članici s selitvijo v drugo državo članico.

Skupna postopkovna pravila za izdajanje odločb v zvezi z vrnitvijo: predlog vsebuje skupna pravila za izdajanje odločb o vrnitvi in prepovedi vstopa. To zagotavlja enako obravnavo državljanov tretjih držav v vseh državah članicah in pomaga zagotoviti, da ni mogoče izkoriščati razlik med sistemi držav članic. Opredelitev pojmov je bila posodobljena ob upoštevanju prakse, ki se je razvila od sprejetja direktive o vračanju, pojmi pa bili po potrebi usklajeni z opredelitvami iz na novo sprejetih pravnih aktov, ki sestavljajo pakt, kar zagotavlja enotnost, jasnost in predvidljivost v celotnem migracijskem procesu. Temeljne pravice povratnikov so varovane z jasnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, ki zagotavljajo, da so odločbe o vrnitvi predmet nadzora, med drugim s pravico do pritožbe in prepovedjo vračanja, pri čemer se ustrezna pozornost namenja mladoletnikom brez spremstva in otrokovi koristi.

Krepitev prisilnega in spodbujanje prostovoljnega vračanja: predlog pojasnjuje, kdaj bi bilo treba odločbo o vrnitvi izvršiti z odstranitvijo, in opredeljuje prostovoljno vračanje, s čimer se zagotavljata jasnost in predvidljivost za pristojne organe in državljane tretjih držav. S tem se posledično krepí prostovoljno vračanje, saj prisilno vračanje postaja jasen in verodostojen instrument. Predlog pojasnjuje določbe o spremljanju prisilnega vračanja.

Postopkovni zaščitni ukrepi: pravila iz tega predloga se vedno izvajajo ob polnem spoštovanju Listine o temeljnih pravicah, vključno s spoštovanjem načela nevračanja, pravice do svobode, pravice do učinkovitega pravnega sredstva in otrokove koristi. Roki za vložitev pritožb zoper odločbe o vrnitvi se med državami članicami zelo razlikujejo, in sicer znašajo od nekaj dni do enega meseca ali več. Da bi se spoštovale temeljne pravice, mora rok zagotavljati dovolj časa za zagotovitev dostopa do učinkovitega pravnega sredstva, pri tem pa ne sme povzročati zamud pri postopkih vračanja. Predlog usklajuje tudi pravila za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in/ali zastopanja na zahtevo v skladu z novo

sprejetimi pravili pakta. Predlog je tudi usklajen s pravili pravnega reda na področju azila glede ugotavljanja starosti mladoletnikov in imenovanja zastopnika, ki mladoletnike brez spremstva spremlja v postopku vračanja. Z vzpostavitvijo povezave z azilnim postopkom predlog zagotavlja ustrezno in skladno obravnavo mladoletnikov po vseh pravilih Unije o upravljanju migracij, kar zagotavlja jasnost, poenostavitev in predvidljivost.

Obveznost sodelovanja in pravica do obveščenosti: pomanjkanje sodelovanja državljanov tretjih držav med postopki vračanja je med ključnimi težavami, ki ovirajo vračanje. Ta predlog zato uvaja izrecno obveznost za državljane tretjih držav, da sodelujejo z nacionalnimi organi v vseh fazah postopka vračanja, zlasti pri ugotavljanju in preverjanju njihove identitete z namenom pridobitve veljavne potne listine, tako da zagotovijo osebne podatke, potovalne informacije in biometrične podatke. V predlaganih pravilih je opisano, kaj pomeni sodelovanje in kakšne so posledice v primeru nesodelovanja, skupaj s spodbudami za zagotavljanje sodelovanja, vključno s svetovanjem pri vračanju in podporo pri prostovoljnem vračanju. Da bi zagotovili, da se državljana tretje države ustrezno obvesti o tem, kaj se od njega pričakuje v postopku vračanja, predlog vključuje pravico državljanov tretje države do obveščenosti, ki temelji na nekaterih praksah v državah članicah, in odraža podobne določbe, uvedene z uredbo o azilnem postopku. Sistem omogoča izpodbijanje nekaterih odločb in dostop do pravnih sredstev.

Obvladovanje in preprečevanje pobega in nedovoljenega gibanja med državami članicami: predlog državam članicam zagotavlja okrepljena pravila za zagotovitev razpoložljivosti državljanov tretjih držav, ki jih je treba vrniti, in sicer tako, da vzpostavlja sistem, ki je bolj zmožen ocenjevanja in obvladovanja nevarnosti pobega. Uvaja izčrpen seznam za oceno nevarnosti pobega, ki zagotavlja skladen in enoten pristop med državami članicami, ter izčrpen seznam razlogov za pridržanje. Pravila, ki dopolnjujejo obveznost sodelovanja z namenom zagotovitve, da povratnik ostane na voljo v celotnem postopku vračanja, delno odražajo rešitve, določene za namene azila v pravnih aktih, ki sestavljajo pakt, pri čemer gre na primer za možnost, da se od državljanov tretje države zahteva bivanje na določeni geografski lokaciji, kot je regija.

Vračanje državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje: državljane tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja v Uniji in predstavljajo varnostno tveganje, je treba hitro identificirati in hitro vrniti. Predlog zato vključuje splošno obveznost pristojnih organov, da izvedejo potrebna preverjanja v zgodnji fazi postopka vračanja, da bi podprli identifikacijo in preverili morebitna varnostna tveganja. Predlog opredeljuje nekatere kategorije državljanov tretjih držav, za katere se uporabljajo posebna postopkovna pravila za posameznike, ki predstavljajo varnostno tveganje, na primer kadar je bilo storjeno kaznivo dejanje določene stopnje resnosti. Ti državljani tretjih držav bodo prisilno vrnjeni, zanje pa bodo veljale tudi daljše prepovedi vstopa in posebni razlogi za pridržanje. Ta pravila odražajo nedavno sprejeto zakonodajo pakta in pravila iz zakonika o schengenskih mejah ter pravila o vračanju usklajujejo z njimi, saj vsa navedena zakonodaja vključuje pravila za posebno obravnavo migrantov, ki predstavljajo varnostno tveganje. Predlog zagotavlja tudi jasne zaščitne ukrepe za varstvo temeljnih pravic.

Evropski nalog za vrnitev: čeprav bodo države članice še vedno izdajale svoje odločbe o vrnitvi, predlog uvaja evropski nalog za vrnitev, ki bo dopolnjeval odločbe držav članic o vrnitvi, da se zagotovi jasnost po vseh državah članicah. Evropski nalog za vrnitev, ki je skupen obrazec in bo vseboval ključne elemente odločbe o vrnitvi, bo na voljo prek Schengenskega informacijskega sistema. Vse morebitne tehnične spremembe, potrebne za olajšanje hitrega dostopa do evropskega naloga za vrnitev, bodo obravnavane v okviru morebitnih prihodnjih premislekov glede sprememb Uredbe (EU) 2018/1860 o uporabi

schengenskega informacijskega sistema za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav. Evropski nalog za vrnitev bo določen z izvedbenim aktom.

Mehanizem za priznavanje in izvrševanje odločb, ki jih izda druga država članica: ta predlog uvaja pomembno poenostavitev postopka, saj določa mehanizem za neposredno izvrševanje odločb o vrnitvi, ki jih izda druga država članica. V skladu z veljavnimi pravili mora večina držav članic posamezniku izdati novo odločbo o vrnitvi, tudi če mu je druga država članica že izdala odločbo o vrnitvi. Ta predlog državam članicam zagotavlja orodje za izvrševanje odločb o vrnitvi, ki jih je predhodno izdala druga država članica. S tem bi se odpravil korak v postopku in preprečilo podvajanje. Komisija bo do 1. julija 2027 preučila, ali so države članice vzpostavile ustrezne pravne in tehnične ureditve za učinkovito obdelavo evropskih nalogov za vrnitev prek Schengenskega informacijskega sistema, in sprejela izvedbeni sklep, s katerim bosta priznavanje in izvršitev odločbe o vrnitvi, ki jo je izdala druga država članica, postala obvezna. Predlog dopolnjujejo omejena odstopanja. Države članice, ki izdajo odločbo o vrnitvi, so odgovorne za njeno izvršitev in morajo uporabiti vsa ustrezna sredstva za zagotovitev učinkovitega vračanja. Delovanje mehanizma za priznavanje odločb o vrnitvi, ki jih je izdala druga država članica, podpira in olajšuje zgoraj opisani evropski nalog za vrnitev. Predlog tudi pojasnjuje postopek ter ustrezne postopkovne zaščitne ukrepe in pravna sredstva na podlagi izkušenj, pridobljenih pri izvajanju priporočila Komisije iz leta 2023 o vzajemnem priznavanju odločb o vrnitvi.

Vračanje v državo, s katero je sklenjen sporazum ali dogovor o vračanju: predlog uvaja možnost vrnitve državljanov tretjih držav, ki jim je bila izdana odločba o vrnitvi, v tretjo državo, s katero je sklenjen sporazum ali dogovor o vračanju (v nadaljnjem besedilu: vozlišča za vračanje). Za možnost vrnitve migrantov brez urejenega statusa v te države bi morali veljati posebni pogoji, da se zagotovi spoštovanje temeljnih pravic zadevnih oseb. Sporazum ali dogovor se lahko sklene le s tretjo državo, v kateri se spoštujejo mednarodni standardi in načela na področju človekovih pravic v skladu z mednarodnim pravom, vključno z načelom nevračanja. V sporazumu ali dogovoru s tretjo državo se določijo načini predaje in pogoji za obdobje, v katerem državljan tretje države biva v državi, pri čemer gre lahko za kratko ali bolj dolgoročno obdobje. Tak sporazum ali dogovor spremlja mehanizem spremljanja, da bi se ocenilo izvajanje in upoštevanje morebitnih spreminjajočih se okoliščin v tretji državi. Mladoletniki brez spremstva in družine z mladoletniki so izključeni iz vračanja v državo, s katero je sklenjen sporazum ali dogovor o vračanju.

Ponovni sprejem kot sestavni del postopka vračanja: Predlog uvaja ponovni sprejem kot sestavni del postopka vračanja. Vzpostavlja skupni postopkovni pristop k predložitvi prošenj za ponovni sprejem, vključno s standardnim obrazcem za prošnje za ponovni sprejem in sistematičnim nadaljnjim ukrepanjem na podlagi odločb o vrnitvi z vložitvijo prošenj za ponovni sprejem. S tem se povečuje preglednost in izboljšuje usklajenost pristopa do tretjih držav v zvezi s ponovnim sprejemom, hkrati pa ohranja prožnost za države članice. Predlog uvaja elemente za bolj usklajen pristop do tretjih držav in zagotavlja jasno pravno podlago za prenos podatkov tretjim državam za namene ponovnega sprejema. Pojasnjuje, da komunikacija z nepriznanimi subjekti iz tretjih držav za namene izvajanja postopka ponovnega sprejema še ne pomeni priznanja.

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, ter razveljavitvi Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2001/40/ES in Odločbe Sveta 2004/191/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 79(2), točka (c), Pogodbe, ob upoštevanju predloga Evropske komisije, po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom, ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²², ob upoštevanju mnenja Odbora regij²³, v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija bi morala imeti kot območje svobode, varnosti in pravice skupno politiko vračanja državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja v Uniji. Učinkovita politika vračanja je ključni element verodostojnega sistema upravljanja migracij.
- (2) Ta uredba vzpostavlja skupni sistem za vračanje državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja v Uniji, ki temelji na skupnem postopku za vračanje in ponovni sprejem, sistemu za preprečevanje in obvladovanje nevarnosti pobega ter na sodelovanju na podlagi medsebojnega zaupanja med državami članicami.
- (3) Da bi prispevali k izvajanju celovitega pristopa iz Uredbe (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, bi bilo treba vzpostaviti skupni sistem za učinkovito upravljanje vračanja nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav. Ta sistem bi moral temeljiti na integriranem oblikovanju politik, da se zagotovita skladnost in učinkovitost dejavnosti in ukrepov, ki jih Unija in njene države članice sprejmejo v okviru svojih pristojnosti.
- (4) Evropski svet dosledno poudarja pomen odločnega ukrepanja na vseh ravneh, da bi olajšali vrnitve iz Evropske unije, jih pospešili in povečali njihovo število. Oktobra 2024 je Komisijo pozval, naj čim prej predloži nov zakonodajni predlog.
- (5) V strateških smernicah za zakonodajno in operativno načrtovanje na območju svobode, varnosti in pravice, ki jih je Svet za pravosodje in notranje zadeve sprejel 12. decembra 2024, je poudarjeno, da je uspešna politika vračanja temeljni steber

²² UL C [...], [...], str. [...].

²³ UL C [...], [...], str. [...].

²⁴ Uredba (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij, spremembi uredb (EU) 2021/1147 in (EU) 2021/1060 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (UL L, 2024/1351, 22.5.2024).

celovitega in verodostojnega azilnega in migracijskega sistema Unije. V ta namen strateške smernice pozivajo k razvoju in izvajanju odločnejšega in celovitejšega pristopa k vračanju, in sicer z nujno nadgradnjo pravnega okvira.

- (6) Da se zaščiti območje brez nadzora na notranjih mejah, bi morala učinkovita politika vračanja zagotoviti skladnost s paktom o migracijah in azilu ter prispevati k njegovi celovitosti, pa tudi prispevati k upravljanju nezakonitega priseljevanja v Unijo in preprečevati nedovoljeno gibanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav med državami članicami ob spoštovanju temeljnih pravic.
- (7) Unija in njene države članice si vse bolj prizadevajo za večjo učinkovitost politik vračanja. Kljub tem prizadevanjem pa obstoječi pravni okvir, ki ga sestavljata Direktiva Sveta 2001/40/ES²⁵ in Direktiva 2008/115/ES²⁶, ne ustreza več potrebam migracijske politike Unije. Od sprejetja Direktive 2008/115/ES leta 2008 sta se območje svobode, varnosti in pravice ter migracijska politika Unije znatno spremenila. Zakonodaja EU na področju migracij je prešla iz zakonodaje, ki je določala minimalne standarde, v približevanje praks držav članic. Komisija si je leta 2018 s predlogom za prenovitev direktive o vračanju²⁷ prizadevala za reformo pravil o vračanju. Prav tako si je s priporočiloma (EU) 2017/2338²⁸ in (EU) 2023/682²⁹ prizadevala podpreti države članice pri uporabi prilagodljivosti Direktive 2008/115/ES. Vendar so bile omejitve obsega sedanjega pravnega okvira dosežene.
- (8) Vzpostaviti bi bilo treba strog in pravičen skupni postopek vračanja, s katerim bi zagotovili, da se državljani tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop, bivanje ali prebivanje na ozemlju držav članic, humano vrnejo ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in mednarodnega prava. Z jasnimi in preglednimi pravili, ki se uporabljajo v vseh državah članicah, bi se zagotovila gotovost za zadevne državljane tretjih držav in pristojne organe. Pomembno je poenostaviti, olajšati in pospešiti postopke vračanja ter zagotoviti, da nedovoljeno gibanje v druge države članice ne ovira vračanja.
- (9) Uporaba pravil iz te uredbe ne bi smela vplivati na pravila o dostopu do mednarodne zaščite v skladu z Uredbo (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰. Kadar je ustrezno, se pravila iz te uredbe dopolnjujejo s posebnimi pravili, ki povezujejo negativne odločbe o azilu in odločbe o vrnitvi glede izdajanja in pravnih sredstev iz

²⁵ Uredba (EU) 2024/1351 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij, spremembi uredb (EU) 2021/1147 in (EU) 2021/1060 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (UL L, 2024/1351, 22.5.2024).

²⁶ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

²⁷ Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (prenovitev). Bruselj, 12.9.2018. COM(2018) 634 final, 2018/0329 (COD).

²⁸ Priporočilo Komisije (EU) 2017/2338 z dne 16. novembra 2017 o skupnem „Priročniku o vračanju“, ki ga uporabljajo pristojni organi držav članic pri izvajanju nalog v zvezi z vračanjem (UL L 339, 19.12.2017, str. 83, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2017/2338/oj>).

²⁹ Priporočilo Komisije (EU) 2023/682 z dne 16. marca 2023 o vzajemnem priznavanju odločb o vrnitvi in pospešenem vračanju pri izvajanju Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta. C/2023/1763. UL L 86, 24.3.2023, str. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj>.

³⁰ Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

Uredbe (EU) 2024/1348 ter postopek vračanja na meji iz Uredbe (EU) 2024/1349 Evropskega parlamenta in Sveta³¹.

- (10) Ta uredba spoštuje temeljne pravice državljanov tretjih držav in upošteva načela, ki jih priznavata zlasti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) in Ženevska konvencija o statusu beguncev z dne 28. julija 1951, kakor je bila dopolnjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija). Uporabljati bi jo bilo treba v skladu z Listino, splošnimi načeli prava Unije in ustreznim mednarodnim pravom.
- (11) Pri uporabi te uredbe bi bilo treba spoštovati načelo nevračanja in prepoved kolektivnega izгона iz člena 19 Listine. Nihče se ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti tretji državi, v kateri obstaja zanj resna nevarnost, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju.
- (12) Država članica, na ozemlju katere se odkrije nezakonito prebivajoči državljan tretje države, mora zagotoviti njegovo vrnitev. Ko se odkrije primer nezakonitega prebivanja, bi morale države članice hitro identificirati zadevnega državljana tretje države in s poizvedbami v ustreznih podatkovnih zbirkah Unije in nacionalnih podatkovnih zbirkah preveriti morebitna varnostna tveganja. Države članice bi morale preveriti obstoj morebitnih ranljivosti in po potrebi opraviti zdravstveni pregled.
- (13) Pristojni organi bi morali spoštovanje načela nevračanja preverjati na podlagi individualne ocene ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin. Zadevni državljan tretje države bi moral čim prej predložiti dokaze o svojih osebnih okoliščinah. Moralo bi se biti možno opreti na obstoječo temeljito oceno vseh pomembnih okoliščin iz prejšnjih faz postopka. Preučiti je treba vsako spremembo okoliščin in vse nove elemente, ki dokazujejo tveganje.
- (14) Državam članicam je treba omogočiti prožnejše in bolj ciljno usmerjeno sodelovanje, tudi z novimi dvostranskimi sporazumi ali dogovori, da bi zmanjšali obseg gibanja nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav prek skupnih notranjih meja, hkrati pa zaščitili schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah.
- (15) Ko se ugotovi, da državljan tretje države ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več pogojev za vstop, bivanje ali prebivanje na ozemlju držav članic, bi bilo treba hitro izdati odločbo o vrnitvi na podlagi individualne ocene, pri tem pa upoštevati vsa dejstva in okoliščine.
- (16) Treba je zagotoviti, da se bistveni elementi odločbe o vrnitvi, ki jo izda posamezna država članica, vnesejo v posebni obliki kot evropski nalog za vrnitev in dajo na voljo, bodisi v okviru Schengenskega informacijskega sistema skupaj z razpisom ukrepa za vrnitev bodisi z dvostransko izmenjavo informacij z drugo državo članico. Evropski nalog za vrnitev bi moral biti v podporo priznavanju in izvrševanju odločb o vrnitvi, ki jih izda druga država članica, kadar se državljan tretje države nedovoljeno preseli v drugo državo članico.
- (17) Pogosto in zlasti v primerih, ko državljan tretje države ne sodeluje, pristojni organi ob izdaji odločbe o vrnitvi težko ugotovijo, v katero državo ga je treba vrniti. V takih

³¹ Uredba (EU) 2024/1349 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi postopka vračanja na meji in spremembi Uredbe (EU) 2021/1148 (UL L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

primerih bi morali pristojni organi določiti državo vrnitve na podlagi razpoložljivih informacij, v odločbi o vrnitvi pa navesti najverjetnejšo državo ali države.

- (18) Kadar državljanu tretje države, ki se nahaja na ozemlju države članice, druga država članica izda izvršljivo odločbo o vrnitvi, bi bilo treba to odločbo priznati in izvršiti. Priznavanje in izvrševanje odločb o vrnitvi bi moralo olajšati in pospešiti postopek vračanja na podlagi okrepljenega sodelovanja in medsebojnega zaupanja med državami članicami. Prav tako lahko priznavanje in izvrševanje prispevata tudi k odvračanju od nedovoljenih migracij in nedovoljenega sekundarnega gibanja v Uniji ter k omejevanju zamud v postopku vračanja. Pravna sredstva zoper odločbe o vrnitvi bi bilo treba uveljavljati v državi članici izdaje.
- (19) Od datuma začetka uporabe te uredbe bi morale države članice vzpostaviti pravno in tehnično ureditev, da bi zagotovile, da je evropski nalog za vrnitev na voljo prek Schengenskega informacijskega sistema. Komisija bi morala do 1. julija 2027, torej dobro leto po datumu začetka uporabe Uredbe (EU) 2024/1351, pregledati, ali so države članice vzpostavile ustrezno pravno in tehnično ureditev za učinkovito obdelavo evropskih nalogov za vrnitev prek Schengenskega informacijskega sistema. Na podlagi tega pregleda bi morala Komisija sprejeti izvedbeni sklep, s katerim bi moralo priznavanje izvršljivih odločb o vrnitvi, podprtih z evropskim nalogom za vrnitev, postati obvezno.
- (20) Učinki nacionalnih ukrepov vračanja bi morali na podlagi uveljavljanja prepovedi vstopa, ki prepoveduje vstop v vse države članice in prebivanje na njihovem ozemlju, še naprej imeti razsežnost Unije. Trajanje prepovedi vstopa bi bilo treba določiti ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera, načeloma pa naj ne bi bila daljša od desetih let. Kadar se nezakonito prebivajoči državljan tretje države odkrije med izstopno kontrolo na zunanjih mejah, bi bilo morda primerno uvesti prepoved vstopa, da se prepreči ponovni vstop v prihodnje in s tem zmanjša tveganje nezakonitega priseljevanja.
- (21) Državljanke tretjih držav je mogoče vrniti s prisilnimi ukrepi z odstranitvijo ali prostovoljno izpolnitvijo obveznosti zapustitve ozemlja. Treba bi bilo povežati obe vrsti vračanja, da bi se izognili vrzelim v sistemu. Medtem ko bi bilo treba tiste državljane tretjih držav, ki sodelujejo, še naprej vračati predvsem s prostovoljnim vračanjem, je namen okrepljenih pravil o odstranitvi zagotoviti neposredne in takojšnje posledice, če državljan tretje države ne upošteva roka, do katerega mora zapustiti ozemlje. Za prisilne ukrepe bi morali veljati načeli sorazmernosti in učinkovitosti glede na uporabljene ukrepe in zastavljene cilje.
- (22) Potrebna so skupna pravila za zagotovitev, da se državljani tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje in nimajo pravice do prebivanja v Uniji, učinkovito identificirajo in hitro vrnejo. Zagotoviti je treba, da se izvajajo ustrezne kontrole za identifikacijo državljanov tretjih držav in da se ti označijo kot varnostno tveganje, tudi z opiranjem na postopek preverjanja iz Uredbe (EU) 2024/1356 Evropskega parlamenta in Sveta³². Za državljane tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje, bi morala biti odstranitev pravilo, od splošnih pravil pa bi moralo biti mogoče odstopati, da se določijo daljše prepovedi vstopa, daljša obdobja pridržanja

³² Uredba (EU) 2024/1356 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o uvedbi preverjanja državljanov tretjih držav na zunanjih mejah ter spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/817 (UL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

in uporaba posebnih centrov za pridržanje, tako da se osebe, ki ogrožajo varnost Unije, hitro odstranijo.

- (23) Z novimi pravili bi bilo treba razširiti možnosti držav članic, da zagotovijo vračanje v tretje države z dodatnimi orodji. Na voljo bi morala biti možnost sklenitve posebnih sporazumov ali dogovorov s tretjimi državami, da se državam članicam zagotovi več možnosti za vračanje, pod pogojem, da zadevna tretja država spoštuje mednarodne standarde človekovih pravic in načelo nevračanja. Sporazum ali dogovor bi moral zlasti določati načine premestitve, pogoje bivanja v državi, načine morebitne nadaljnje vrnitve v izvirno državo, posledice v primeru kršitev ali znatnih sprememb, ki negativno vplivajo na razmere v tretji državi, ter neodvisen nadzorni organ ali mehanizem za ocenjevanje izvajanja sporazuma ali dogovora. Taki sporazumi ali dogovori bodo pomenili izvajanje prava Unije za namene člena 51(1) Listine.
- (24) Dobro delujoče schengensko območje brez notranjih meja je odvisno od uspešne in učinkovite uporabe schengenskega pravnega reda v državah članicah. Uredba Sveta (EU) 2022/922 vzpostavlja ocenjevalni in spremljevalni mehanizem za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda z rednimi, nenapovedanimi in tematskimi ocenjevanji, tudi v zvezi z učinkovitim vračanjem državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja, in spoštovanjem temeljnih pravic. Ta mehanizem omogoča hitro odkrivanje pomanjkljivosti, ki bi lahko ovirale pravilno delovanje schengenskega območja, in zagotavlja, da se te pomanjkljivosti ustrezno odpravljajo.
- (25) V skladu s členom 24 Listine in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi morala biti otrokova korist najpomembnejše vodilo držav članic pri uporabi postopkov vračanja. Pri ugotavljanju, kaj je posamezna otrokova korist, bi morale države članice upoštevati zlasti dobrobit mladoletnika in njegov kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni družbeni razvoj, vprašanja varnosti in varovanja v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo, vključno z okoljem, iz katerega prihaja. Mladoletnika brez spremstva bi moral skozi vse faze postopka vračanja voditi zastopnik.
- (26) Kadar obstajajo razlogi za dvom o tem, ali je državljan tretje države mladoleten, bi bilo treba opraviti ugotavljanje starosti. Za zagotovitev skladnosti upravljanja migracij v Uniji bi bilo treba uporabiti enak postopek, kot je določen v Uredbi (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta³³. Države članice bi morale pri ugotavljanju starosti upoštevati zlasti ustrezne smernice Agencije Evropske unije za azil.
- (27) Za povečanje učinkovitosti postopka vračanja bi bilo treba določiti jasne odgovornosti državljanov tretjih držav. Državljan tretjih držav bi morali sodelovati z organi v vseh fazah postopka vračanja. Državljan tretjih držav bi morali ostati na voljo in zagotoviti potrebne informacije za pripravo vrnitve. V primeru nespoštovanja obveznosti sodelovanja bi bilo treba naložiti učinkovite in sorazmerne posledice, vključno z na primer znižanjem podpore in izplačil, dodeljenih v skladu z nacionalnim pravom, zasegom potnih listin ali podaljšanjem trajanja prepovedi vstopa. Pristojni organi bi morali državljana tretje države obvestiti o različnih fazah postopka vračanja, obveznostih, ki jih ima, in posledicah neizpolnjevanja teh obveznosti.

³³ Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024).

- (28) Ta uredba ne bi smela vplivati na možnost držav članic, da državljanom tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, po potrebi naložijo kazenske sankcije v skladu z nacionalnim kazenskim pravom.
- (29) Vzpostaviti bi bilo treba vrsto pravnih sredstev zoper odločbe v zvezi z vrnitvijo, da se zagotovi učinkovita zaščita interesov zadevnih posameznikov. Tistim, ki nimajo zadostnih sredstev, bi morala biti v primerih pritožbe ali preizkusa pred pravosodnim organom na zahtevo na voljo potrebna pravna pomoč.
- (30) Da bi izboljšali učinkovitost postopkov vračanja in hkrati zagotovili spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 47 Listine, bi moralo biti mogoče pritožbe zoper odločbe v zvezi z vrnitvijo, kolikor je mogoče, izpodbijati na eni sodni stopnji. Pravila iz te uredbe v zvezi s pritožbami in odložilnim učinkom bi morala spoštovati pravico do učinkovitega pravnega sredstva, kot je določena v členu 47 Listine o temeljnih pravicah.
- (31) Državam članicam bi bilo treba zagotoviti potrebna orodja za ocenjevanje, obvladovanje in preprečevanje nevarnosti pobega. Skupna pravila bi morala racionalizirati oceno tega tveganja v posameznih primerih in si prizadevati za večjo uporabo učinkovitih alternativ pridržanju v državah članicah, da bi se postopek vračanja učinkovito upravljal.
- (32) Pridržanje bi moralo biti mogoče odrediti le za pripravo vrnitve, in sicer kadar je to sorazmerno in potrebno, po individualni oceni posameznega primera ter ob upoštevanju morebitnega ranljivega položaja. V ta namen bi se pridržanje lahko odredilo, kadar obstaja tveganje, da bodo državljani tretjih držav pobegnili, kadar bi državljani tretjih držav ovirali vrnitev ali se ji izogibali ali kadar predstavljajo varnostno tveganje oziroma ne upoštevajo alternativ pridržanju ali pa je pridržanje potrebno za določitev ali preverjanje identitete ali državljanstva. Organi bi morali ravnati s potrebno skrbnostjo, pridržanje pa bi moralo trajati čim manj ter ne bi smelo presegati 24 mesecev. Kadar nacionalno pravo določa pridržanje mladoletnikov, bi bilo treba upoštevati predvsem otrokovo korist. Kadar je mogoče za nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav namesto pridržanja učinkovito uporabiti druge, manj prisilne alternativne ukrepe, bi bilo treba to tudi storiti.
- (33) Za vračanje državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje, so potrebni posebni ukrepi za zaščito pravic in svoboščin drugih. Zato bi moralo biti mogoče take državljane tretjih držav pridržati za daljše obdobje, pri čemer mora biti vsako tako pridržanje v skladu z načelom sorazmernosti.
- (34) S pridržanimi državljani tretjih držav bi bilo treba ravnati humano in dostojanstveno, ob spoštovanju njihovih temeljnih pravic ter v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom, pri čemer bi bilo treba upoštevati praktične smernice Odbora Sveta Evrope za preprečevanje mučenja in nehumanega ali ponižujočega ravnanja. Pridržanje bi moralo praviloma potekati v posebnih centrih za pridržanje ali namenskih krilih drugih ustanov. Kadar država članica ne more zagotoviti takih centrov, se lahko državljani tretjih držav nastanijo v zaporu, vendar morajo biti ločeni od navadnih zapornikov.
- (35) Razlogi za pridržanje iz te uredbe ne posegajo v druge razloge za pridržanje, tudi ne v razloge za pridržanje v okviru kazenskega postopka, ki se uporabljajo v skladu z nacionalnim pravom in niso povezani z nezakonitim prebivanjem državljana tretje države.

- (36) Obveznost vsake države, da ponovno sprejme svoje državljane, je temeljno načelo državne suverenosti in mednarodnega sodelovanja. Dolžnost držav, da ponovno sprejmejo svoje državljane, se šteje za načelo običajnega mednarodnega prava. Dodaten dokaz o obstoju take dolžnosti je ustaljena praksa držav pri izvajanju sporazumov in dogovorov o ponovnem sprejemu, skupaj s tem, da priznavajo to načelo kot nujen vidik mednarodnega sodelovanja pri upravljanju migracij.
- (37) Sistematičen in usklajen pristop k ponovnemu sprejemu med državami članicami je ključnega pomena za lažje vračanje državljanov tretjih držav. Preslabo nadaljnje ukrepanje na podlagi izvršljivih odločb o vrnitvi bi lahko oviralo učinkovitost skupnega pristopa k vračanju. Izvršljivim odločbam o vrnitvi bi morali sistematično slediti vsi potrebni ukrepi za izvršitev vrnitve, vključno z vložitvijo prošenj za ponovni sprejem organom tretjih držav v primerih, ko se dvomi o državljanstvu ali je treba pridobiti potno listino.
- (38) Ponovni sprejem je sicer odvisen tudi od sodelovanja tretjih držav, vendar bi morale države članice sprejeti usklajen pristop, da bi povečale učinkovitost in uspešnost postopkov ponovnega sprejema ter med seboj zagotovile enotnost. Za okrepitev skladnega pristopa Unije bi bilo treba zagotoviti preglednost in usklajevanje sodelovanja s tretjimi državami, tudi v okviru pogajanj o instrumentih za ponovni sprejem. Da bi zagotovili učinkovito vračanje, sama komunikacija z ustreznimi subjekti iz tretjih držav za namene postopka ponovnega sprejema še ne bi smela pomeniti diplomatskega priznanja zadevnih subjektov tretjih držav.
- (39) Uspešni postopki vračanja temeljijo na učinkovitem upravnem sodelovanju in izmenjavi informacij med državami članicami. Izmenjava informacij, vključno z izmenjavo podatkov o identiteti in državljanstvu državljanov tretjih držav, njihovih potnih listinah in drugimi ustreznimi informacijami, bi morala temeljiti na jasnih pravilih, tudi na pravilih iz Uredbe (EU) 2018/1860 Evropskega parlamenta in Sveta³⁴. Pri teh pravilih bi bilo treba spoštovati načela varstva podatkov in pravice zadevnih posameznikov ter zagotavljati, da so take informacije točne in se uporabljajo samo za namene vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije ter da so zaščitene pred nepooblaščenim dostopom, razkritjem ali uporabo.
- (40) Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi bi zagotovile, da pristojni organi spoštujejo Direktivo [...] o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, da bi spodbudile prijavljanje kaznivih dejanj in okrepile zaupanje v pravosodni sistem.
- (41) Za obdelavo osebnih podatkov za namene te uredbe se uporablja Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵. Za obdelavo osebnih podatkov v institucijah in organih Unije za namene te uredbe se uporablja Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta. Iz pomembnih razlogov javnega interesa, ki stojijo za ponovnim sprejemom, bi bilo lahko treba za namene ponovnega sprejema in reintegracije prenesti osebne podatke državljanov tretjih držav, ki jim je

³⁴ Uredba (EU) 2018/1860 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o uporabi schengenskega informacijskega sistema za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 312, 7.12.2018, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1860/oj>).

³⁵ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

bila izdana odločba o vrnitvi, vključno s podatki v zvezi z njihovo identiteto, potnimi listinami, drugimi ustreznimi podatki ter v ustrezno utemeljenih primerih podatki o njihovih kazenskih obsodbah in zdravju. Take prenose je treba opraviti v skladu s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679 in poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725³⁶, kot je ustrezno, pa tudi v skladu z načeli nevračanja, sorazmernosti in nujnosti ter Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

- (42) Ovire za sodelovanje in komunikacijo med organi držav članic, pristojnimi za azilne postopke in postopke vračanja, so ključni strukturni izziv za učinkovitejši postopek vračanja. Pristojni organi, ki so vključeni v različne faze postopka vračanja, bi morali tesno sodelovati in se med seboj usklajevati. Kadar države članice kot pristojne organe na podlagi te uredbe določijo organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, bi bilo treba to razumeti tako, da je ta določitev omejena na take organe, kadar delujejo v vlogi izvrševanja odločb o vrnitvi. Takšna določitev ne bi smela zajemati organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, kadar delujejo kot preiskovalni organi v kazenskih postopkih.
- (43) Skupni sistem vračanja bi moral v celoti izkoristiti digitalne sisteme, ki podpirajo upravljanje vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije, tako tiste, ki se operativno upravljajo na ravni Unije, kot tiste, ki jih operativno upravljajo države članice, ob osredotočanju na učinkovite upravne postopke, sodelovanje, izmenjavo informacij in interoperabilnost.
- (44) Unija zagotavlja finančno in operativno podporo za učinkovito izvajanje te uredbe. Kolikor se bodo dejavnosti financirale iz tematskega instrumenta Sklada za azil, migracije in vključevanje, se lahko izvajajo v okviru neposrednega, posrednega ali deljenega upravljanja. Države članice bi morale kar najbolje izkoristiti razpoložljive finančne instrumente, programe in projekte Unije na področju vračanja, zlasti tiste na podlagi Uredbe (EU) 2021/1147 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷, ter operativno pomoč Evropske agencije za mejno in obalno stražo v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta³⁸. Tako podporo bi bilo treba uporabiti zlasti za vzpostavitev sistemov za upravljanje vračanja in programov za zagotavljanje logistične, finančne in druge materialne pomoči ali pomoči v naravi v podporo vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav.
- (45) Za spremljanje učinkovitosti te uredbe in opredelitev področij, na katerih so potrebne izboljšave, sta bistvena zbiranje in analiza zanesljivih in primerljivih statističnih podatkov o vračanju, ponovnem sprejemu in reintegraciji, saj zagotavljata dragocen vpogled v učinkovitost postopkov vračanja, sodelovanje tretjih držav in rezultate prizadevanj za reintegracijo. Določiti bi bilo treba skupne standarde in opredelitve za zbiranje in sporočanje ustreznih podatkov, da bi lahko Komisija in države članice

³⁶ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

³⁷ Uredba (EU) 2021/1147 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje (UL L 251, 15.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>).

³⁸ Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

ocenile učinek te uredbe in prispevale k sprejemanju informiranih odločitev o prihodnjem razvoju politike.

- (46) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za uvedbo evropskega naloga za vrnitev in skupnega obrazca za prošnje za ponovni sprejem. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹.
- (47) Direktivo 2001/40/ES, Direktivo 2008/115/ES in Odločbo Sveta 2004/191/ES bi bilo treba razveljaviti.
- (48) Ker ciljev te uredbe po izboljšanju učinkovitosti vračanja za zaščito območja brez notranjih meja države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega oziroma učinkov ukrepa za zagotovitev skupnega in skladnega pristopa držav članic lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (49) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba – kolikor se uporablja za državljane tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰ – nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali bo to uredbo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (50) Ta uredba – kolikor se uporablja za državljane tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 – predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES⁴¹ ne sodeluje; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato v skladu s členom 4 Protokola št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenem v okvir Evropske unije, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. [Vendar je Irska v obsegu, v katerem ta uredba ne pomeni razvoja schengenskega pravnega reda, v skladu s členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, [z dopisom z dne...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]

[ali]

[Poleg tega Irska v obsegu, v katerem ta uredba ne pomeni razvoja schengenskega pravnega reda, v skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Združenega kraljestva

³⁹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁴⁰ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah), (UL L 2016/399, 15.3.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

⁴¹ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola, ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.]

- (51) Ta uredba – kolikor se uporablja za državljane tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 – za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁴², ki spadajo na področje iz točke C člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES.
- (52) Ta uredba – kolikor se uporablja za državljane tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 – za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁴³, ki spadajo na področje iz točke C člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES⁴⁴.
- (53) Ta uredba – kolikor se uporablja za državljane tretjih držav, ki ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 – za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz točke C člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU⁴⁵.
- (54) Kjer se ta uredba nanaša na obveznost zapustitve Evropske unije, to pomeni obveznost zapustitve ozemlja vseh držav članic, za katere se uporablja ta uredba, tudi ob upoštevanju prejšnjih uvodnih izjav.
- (55) V skladu s členom 42(2) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [...] –

⁴² UL L 176, 10.7.1999, str. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁴³ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁴⁴ Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

⁴⁵ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba vzpostavlja skupni sistem za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, v skladu s temeljnimi pravicami, priznanimi zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), ter veljavnimi obveznostmi po mednarodnem pravu, vključno z zaščito beguncev in človekovimi pravicami.
2. Cilj te uredbe je zagotoviti učinkovito vračanje in ponovni sprejem nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav v skladu s celovitim pristopom iz člena 3, člena 4, točka (h), in člena 5, točka (e), Uredbe (EU) 2024/1351.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na ozemlju držav članic.
2. Ta uredba se ne uporablja za osebe, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, kot so opredeljene v členu 2, točka 5, Uredbe (EU) 2016/399.

Člen 3

Odstopanja

1. Države članice lahko odstopajo od določb te uredbe za državljane tretjih držav, ki:
 - a. jim je bil zavrnen vstop na zunanjih mejah v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2016/399;
 - b. so jih pristojni organi prijeli ali prestregli pri nezakonitem prestopu kopenske, morske ali zračne zunanje meje države članice in po tem niso pridobili dovoljenja ali pravice do prebivanja v tej državi članici.
2. Kadar države članice uporabijo odstopanja v skladu z odstavkom 1 tega člena, se pri zagotavljanju vračanja teh kategorij državljanov tretjih držav sklicujejo na nacionalno pravo in spoštujejo načelo nevračanja. Uporabljajo se naslednji členi: Člen 12(4) in člen 12(5), člen 14(2), člen 14(6), točka (c), člen 14(6), točka (e), člen 34 in člen 35.

Člen 4

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „državljan tretje države“ pomeni vsako osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije in ni oseba, ki ima pravico do prostega gibanja po pravu Unije, kot je opredeljena v členu 2, točka 5, Uredbe (EU) 2016/399;
- (2) „nezakonito prebivanje“ pomeni prisotnost državljana tretje države na ozemlju države članice, ki ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več pogojev za vstop iz člena 6

Uredbe (EU) 2016/399 ali drugih pogojev za vstop, bivanje ali stalno prebivališče v tej državi članici;

- (3) „država vrnitve“ pomeni:
- (a) tretjo državo, ki je država izvora državljana tretje države;
 - (b) tretjo državo, ki je država uradnega običajnega prebivališča državljana tretje države;
 - (c) tretjo državo tranzita na poti v Unijo v skladu s sporazumi ali dogovori Unije ali držav članic o ponovnem sprejemu;
 - (d) tretjo državo, ki ni tista iz točk (a), (b) oziroma (g), v kateri ima državljan tretje države pravico do vstopa in prebivanja;
 - (e) varno tretjo državo, v zvezi s katero je bila prošnja državljana tretje države za mednarodno zaščito zavržena kot nedopustna v skladu s členom 59(8) Uredbe (EU) 2024/1348;
 - (f) prvo državo azila, v zvezi s katero je bila prošnja državljana tretje države za mednarodno zaščito zavržena kot nedopustna v skladu s členom 58(4) Uredbe (EU) 2024/1348;
 - (g) tretjo državo, s katero je sklenjen sporazum ali dogovor, na podlagi katerega se državljan tretje države sprejme v skladu s členom 17 te uredbe.
- (4) „odločba o vrnitvi“ pomeni upravno ali sodno odločbo, v kateri je navedeno ali ugotovljeno, da je prebivanje državljana tretje države nezakonito, ter ki nalaga ali navaja obveznost zapustitve Evropske unije;
- (5) „odstranitev“ pomeni izvršitev odločbe o vrnitvi s strani pristojnih organov s fizičnim prevozom z ozemlja države članice;
- (6) „prostovoljna vrnitev“ pomeni izpolnitev obveznosti nezakonito prebivajočega državljana tretje države, da zapusti ozemlje držav članic do datuma, določenega v odločbi o vrnitvi v skladu s členom 13 te uredbe;
- (7) „pobeg“ pomeni dejanje, zaradi katerega državljan tretje države ni na voljo pristojnim upravnim ali pravosodnim organom iz razlogov, ki niso tisti, na katere državljan tretje države ne more vplivati, na primer tako, da ta zapusti ozemlje države članice brez dovoljenja pristojnih organov;
- (8) „prepoved vstopa“ pomeni upravno ali sodno odločbo ali akt, ki za določeno obdobje prepoveduje vstop na ozemlje držav članic in bivanje na njem;
- (9) „postopek ponovnega sprejema“ pomeni vse korake, ki jih izvede pristojni organ ali po potrebi Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex) v zvezi s potrditvijo državljanstva državljana tretje države, izdajo potne listine za državljana tretje države in organizacijo operacije vračanja;
- (10) „prošnja za ponovni sprejem“ pomeni prošnjo za namene ponovnega sprejema, ki jo pristojni organ predloži pristojnemu organu tretje države, vključuje pa zahtevo za potrditev državljanstva in zahtevo za izdajo potne listine, kot je ustrezno;
- (11) „operacija vračanja“ pomeni operacijo, ki jo organizira ali usklajuje pristojni organ, s katero se vračajo državljani tretjih držav iz ene ali več držav članic;
- (12) „instrument za ponovni sprejem“ pomeni pravno zavezujoč ali nezavezujoč instrument, ki vsebuje določbe o sodelovanju med državo članico ali Unijo in tretjo

državo pri postopku ponovnega sprejema, kot so sporazumi in dogovori o ponovnem sprejemu ali drugi mednarodni sporazumi in dogovori;

- (13) „drugo dovoljenje, ki zagotavlja pravico do prebivanja“ pomeni kateri koli dokument, ki ga država članica izda državljanu tretje države in ki dovoljuje bivanje na njenem ozemlju ter ni dovoljenje za prebivanje v smislu člena 2, točka 16, Uredbe (EU) 2016/399 ali vizum za dolgoročno bivanje v smislu člena 2, točka 14, Uredbe (EU) 2018/1860, z izjemo dokumenta iz člena 6 Direktive (EU) 2024/1346 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶.

Člen 5

Temeljne pravice

Države članice pri uporabi te uredbe ravnaajo v celoti v skladu z zadevnim pravom Unije, vključno z Listino, ustreznim mednarodnim pravom, obveznostmi v zvezi z dostopom do mednarodne zaščite, zlasti načelom nevračanja, ter temeljnimi pravicami.

Poglavje II POSTOPEK VRAČANJA

ODDELEK 1 ZAČETEK POSTOPKA VRAČANJA

Člen 6

Odkrivanje in začetne kontrole

1. Države članice uvedejo učinkovite in sorazmerne ukrepe za odkrivanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, z namenom izvesti postopek vračanja in opraviti vsa potrebna dodatna preverjanja, vključno z varnostnimi preverjanji in preverjanjem ranljivosti.
2. Za namene odstavka 1 se pristojni organi zanašajo na predhodne kontrole, opravljene v zvezi z državljanji tretjih držav, vključno s preverjanjem na podlagi Uredbe (EU) 2024/1356 ali enakovrednimi preverjanji v skladu z nacionalnim pravom.
3. Po potrebi se lahko na podlagi ocene tveganja in objektivnih meril, določenih v nacionalnem pravu, za namene izvajanja postopka vračanja v skladu s to uredbo izvedejo dodatna varnostna preverjanja.

ODDELEK 2 POSTOPEK ZA ODREDITEV VRNITVE

Člen 7

Izdaja odločbe o vrnitvi

1. Brez poseganja v izjeme iz člena 8 pristojni organi držav članic izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.

⁴⁶ Direktiva (EU) 2024/1346 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

2. Odločba o vrnitvi se izda v pisni obliki ter vsebuje dejanske in pravne razloge ter informacije o razpoložljivih pravnih sredstvih, ki so na voljo, in rokih za njihovo uporabo. Državljanu tretje države se odločba o vrnitvi vroči brez nepotrebnega odlašanja.
3. Pristojni organi se lahko odločijo, da ne bodo zagotovili ali da bodo omejili informacije o dejanskih razlogih, kadar nacionalno pravo omogoča omejitve pravice do informacij ali kadar je to potrebno za zaščito javnega reda, javne varnosti ali nacionalne varnosti ter za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kaznivih dejanj. V takih primerih se državljanu tretje države obvesti o bistvu razlogov, na podlagi katerih se sprejema odločba o vrnitvi, da bi mu zagotovili dostop do učinkovitega pravnega sredstva.
4. Kadar na podlagi informacij, ki so na voljo pristojnim organom ob izdaji odločbe o vrnitvi, ni mogoče določiti države vrnitve, se lahko v odločbi o vrnitvi začasno navede ena ali več držav vrnitve.
5. Državljanu tretje države se na zahtevo zagotovi pisni ali ustni prevod glavnih elementov odločbe o vrnitvi iz odstavka 2, vključno z informacijami o pravnih sredstvih, ki so na volji, in sicer v jeziku, ki ga državljan tretje države razume ali za katerega se lahko razumno domneva, da ga razume.
6. Odločba o vrnitvi v skladu z odstavkom 2 se izda v istem aktu ali hkrati in skupaj z odločbo o prenehanju zakonitega prebivanja državljanu tretje države, ne da bi to vplivalo na postopkovne zaščitne ukrepe iz poglavja IV ter iz drugih ustreznih določb prava Unije in mednarodnega prava.
7. Ob izdaji odločbe o vrnitvi se njeni glavni elementi vnesejo v obrazec (v nadaljnjem besedilu: evropski nalog za vrnitev), ki se vzpostavi v skladu z odstavkom 8, in se dajo na voljo prek Schengenskega informacijskega sistema v skladu z Uredbo (EU) 2018/1860 ali z izmenjavo informacij v skladu s členom 38.
8. Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim določi obliko evropskega naloga za vrnitev iz odstavka 7. Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 49(2).
9. Ta člen ne vpliva na odločitve držav članic, da državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju, kadar koli izdajo nevezano dovoljenje za prebivanje, vizum za dolgoročno bivanje ali drugo dovoljenje, ki iz sočutja, humanitarnih ali drugih razlogov zagotavlja pravico do prebivanja. V takih primerih se izdana odločba o vrnitvi prekliče ali zadrži za čas veljavnosti dovoljenja za prebivanje, vizuma za dolgoročno bivanje ali drugega dovoljenja, ki zagotavlja pravico do prebivanja.
10. Država članica, ki izda odločbo o vrnitvi v skladu s tem členom, sprejme vse potrebne ukrepe v skladu s to uredbo za zagotovitev učinkovitega vračanja.

Člen 8

Izjeme od obveznosti izdaje odločbe o vrnitvi

1. Pristojni organi držav članic se lahko odločijo, da odločbe o vrnitvi ne bodo izdali v katerem od naslednjih primerov, ko je državljan tretje države:
 - a. predan v drugo državo članico v skladu s postopkom iz člena 23a Uredbe (EU) 2016/399;
 - b. predan v drugo državo članico na podlagi dvostranskih sporazumov ali dogovorov ali na podlagi sodelovanja med državami članicami v skladu s členom 44;
 - c. oseba, katere nezakonito prebivanje se odkrije v povezavi z mejno kontrolo, opravljeno pri izstopu na zunanji meji v skladu s členom 8 Uredbe (EU) 2016/399,

ali enakovredno kontrolo v skladu z nacionalnim pravom, kadar je to utemeljeno na podlagi posebnih okoliščin posameznega primera ter v skladu z načelom sorazmernosti in pravico do obrambe, pri čemer se je treba čim bolj izogibati odložitvi odhoda zadevnega državljana tretje države.

2. Odločba o vrnitvi se ne izda v primerih, ko ima državljan tretje države veljavno dovoljenje za prebivanje, vizum za dolgoročno bivanje ali drugo dovoljenje, ki zagotavlja pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, ali je v postopku za podaljšanje dovoljenja za prebivanje, vizuma za dolgoročno bivanje ali drugega dovoljenja, ki zagotavlja pravico do prebivanja v drugi državi članici.
3. V primerih iz odstavka 2 država članica od državljana tretje države zahteva, da takoj odide na ozemlje te druge države članice. Kadar državljan tretje države tega ne izpolni ali kadar je takojšnji odhod državljana tretje države potreben zaradi javnega reda, javne varnosti ali nacionalne varnosti, lahko države članice v skladu s členom 44 zaprosijo za sodelovanje druge države članice ali izdajo odločbo o vrnitvi v skladu s členom 7.
4. Odločba o vrnitvi se ne izda v primerih, ko je državljan tretje države predmet izvršljive odločbe o vrnitvi, ki jo je izdala druga država članica. V tem primeru se uporabi postopek, opisan v členu 9.

Člen 9

Priznavanje in izvrševanje odločb o vrnitvi, ki jih izda druga država članica

1. Država članica, v kateri državljan tretje države nezakonito prebiva (v nadaljnjem besedilu: država članica izvršiteljica), lahko na podlagi evropskega naloga za vrnitev iz člena 7(7) prizna izvršljivo odločbo o vrnitvi, ki jo je temu državljanu tretje države v skladu s členom 7(1) izdala druga država članica (v nadaljnjem besedilu: država članica izdajateljica), in na tej podlagi odredi odstranitev v skladu s členom 12.
2. Komisija do 1. julija 2027 sprejme izvedbeni sklep za uporabo odstavka 3, ki temelji na oceni, ali so pravne in tehnične ureditve, ki so jih države članice vzpostavile za dajanje na voljo evropskega naloga za vrnitev prek Schengenskega informacijskega sistema iz člena 7(7), učinkovite. Komisija o rezultatih svoje ocene obvesti Evropski parlament in Svet. Izvedbeni sklep se sprejme v skladu s postopkom iz člena 49(2).
3. Od objave izvedbenega sklepa, sprejetega v skladu z odstavkom 2, države članice na podlagi evropskega naloga za vrnitev iz člena 7(7) priznajo izvršljive odločbe o vrnitvi, ki jih druge države članice v skladu s členom 7(1) izdajo državljanom tretjih držav, ki se nezakonito zadržujejo na njihovem ozemlju, in odredijo njihovo odstranitev v skladu s členom 12.
4. Za namene uporabe odstavka 3 se lahko država članica odloči, da ne bo priznala ali izvršila odločbe države članice izdajateljice o vrnitvi, če je izvršitev očitno v nasprotju z javnim redom v državi članici izvršiteljici ali kadar je treba državljana tretje države odstraniti v drugo tretjo državo, kot je tista iz odločbe države članice izdajateljice o vrnitvi.
5. Kadar država članica na podlagi odstavka 1 ali 3 ne prizna ali izvrši odločbe o vrnitvi, izda odločbo o vrnitvi v skladu s členom 7.
6. Država članica izvršiteljica odloži izvršitev vrnitve, kadar se odloži učinkovanje odločbe o vrnitvi v državi članici izdajateljici.

7. Kadar država članica izdajateljica prekliče odločbo o vrnitvi ali kadar pravosodni organ odločbo o vrnitvi razveljavi, država članica izvršiteljica pod pogoji iz člena 7 izda odločbo o vrnitvi.
8. Država članica izdajateljica državi članici izvršiteljici v skladu z Uredbo (EU) 2018/1860 ali na podlagi izmenjave informacij med državami članicami v skladu s členom 38 zagotovi vse razpoložljive podatke in dokumente, potrebne za izvršitev odločbe o vrnitvi.
9. Država članica izvršiteljica lahko zaprosi agencijo Frontex za podporo pri izvršitvi odločbe o vrnitvi v skladu s poglavjem II, oddelek 8, Uredbe (EU) 2019/1896. Država članica izdajateljica v primerih, ko agencija Frontex ne podpira izvršitve odločbe o vrnitvi, na zahtevo države članice izvršiteljice tej povrne znesek, ki ne presega dejanskih stroškov, ki so nastali državi članici izvršiteljici. Komisija sprejme izvedbeni sklep, s katerim določi ustrezna merila za določitev zneska in praktične ureditve za nadomestilo. Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom iz člena 49(2).
10. Sklep Komisije iz odstavka 2 se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

ODDELEK 3

PREPOVED VSTOPA

Člen 10

Izdaja prepovedi vstopa

1. Odločbam o vrnitvi se priloži prepoved vstopa, kadar:
 - a. je treba državljana tretje države odstraniti v skladu s členom 12;
 - b. obveznost vrnitve ni bila izpolnjena v rokih, določenih v skladu s členom 13;
 - c. državljan tretje države predstavlja varnostno tveganje v skladu s členom 16.
2. V primerih, ki niso navedeni v odstavku 1, pristojni organi ugotovijo, ali je odločbi o vrnitvi treba priložiti prepoved vstopa, pri čemer upoštevajo ustrezne okoliščine, zlasti raven sodelovanja državljana tretje države.
3. Prepoved vstopa se izda kot del odločbe o vrnitvi ali ločeno v pisni obliki. Državljanu tretje države se vroči v jeziku, ki ga razume ali za katerega se lahko razumno domneva, da ga razume.
4. Pristojni organi lahko državljanu tretje države, ki je nezakonito prebival na ozemlju držav članic in katerega nezakonito prebivanje se odkrije v povezavi z mejno kontrolo pri izstopu v skladu s členom 8 Uredbe (EU) 2016/399, naložijo prepoved vstopa brez izdaje odločbe o vrnitvi, kadar je to utemeljeno na podlagi posebnih okoliščin posameznega primera ter v skladu z načelom sorazmernosti in pravico do obrambe, pri čemer se je treba čim bolj izogibati odložitvi odhoda zadevnega državljana tretje države.
5. Pristojni organi se lahko v posameznih primerih odločijo, da ne izdajo prepovedi vstopa iz humanitarnih razlogov ali če državljan tretje države ustrezno sodeluje s pristojnimi organi, tudi z vključitvijo v program vračanja in reintegracije.
6. Trajanje prepovedi vstopa se določi ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera in traja največ deset let.

7. Trajanje prepovedi vstopa v skladu z odstavkom 6 se lahko zaporedoma podaljša za obdobja, ki trajajo največ pet let. Tako podaljšanje temelji na individualni oceni, pri čemer se ustrezno upoštevajo vse zadevne okoliščine in zlasti vsi morebitni ustrezno utemeljeni razlogi, ki jih imajo pristojni organi za to, da je treba državljanu tretje države dodatno preprečiti vstop na ozemlje držav članic.
8. Obdobje prepovedi vstopa se začne z dnem, na katerega je državljan tretje države zapustil ozemlje držav članic.

Člen 11

Preklic, odlog ali skrajšanje prepovedi vstopa

1. Prepoved vstopa se lahko prekliče, odloži ali skrajša, če državljan tretje države:
 - a. dokaže, da se je prostovoljno vrnil v skladu z odločbo o vrnitvi;
 - b. v preteklosti še ni bil predmet odločbe o vrnitvi ali odredbe o odstranitvi;
 - c. ni vstopil na ozemlje države članice med veljavnostjo prepovedi vstopa.
2. Prepoved vstopa se lahko prekliče, odloži ali skrajša v utemeljenih posameznih primerih, tudi iz humanitarnih razlogov, ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin.
3. Državljanu tretje države se omogoči, da zaprosi za tak preklic, odlog ali skrajšanje trajanja prepovedi vstopa.

ODDELEK 4 IZVRŠITEV VRNITVE

Člen 12

Odstranitev

1. Državljan tretje države, ki mu je bila izdana odločba o vrnitvi, se odstrani, kadar:
 - a. zavrača sodelovanje z organi med postopkom vračanja;
 - b. se brez dovoljenja preseli v drugo državo članico, tudi v obdobju, določenem v skladu s členom 13;
 - c. spada na področje uporabe člena 16;
 - d. ne zapusti ozemlja držav članic do datuma, določenega v skladu s členom 13.
2. Pristojni organi držav članic lahko izdajo ločeno pisno upravno ali sodno odločbo, ki odreja odstranitev.
3. Pristojni organi ocenijo skladnost z načelom nevračanja glede na državo vrnitve. Lahko se oprejo na obstoječo temeljito oceno vseh pomembnih okoliščin iz prejšnjih faz postopka. Ustrezno je treba preučiti spremembe okoliščin in nove elemente, ki dokazujejo tveganje. Zadevni državljan tretje države čim prej predloži vse ustrezne elemente glede svojih osebnih okoliščin.
4. Prisilni ukrepi, ki se uporabijo za zagotovitev odstranitve, morajo biti potrebni in sorazmerni ter nikakor ne smejo presegati praga razumne sile. Izvajajo se v skladu z nacionalno zakonodajo ob spoštovanju temeljnih pravic ter ustreznem spoštovanju dostojanstva in telesne integritete zadevnega državljana tretje države.

5. Pri odstranjevanju po zračni poti države članice upoštevajo Skupne smernice o varnostnih določbah za skupne odstranitve po zračni poti, določene v Prilogi k Odločbi Sveta 2004/573/ES⁴⁷.
6. V ustrezno utemeljenih primerih in kadar državljani tretje države jasno sodeluje, se lahko pristojni organi odločijo, da navedejo datum, do katerega mora državljan tretje države zapustiti ozemlje držav članic v skladu s členom 13. V takih primerih pristojni organi pozorno spremljajo izpolnjevanje obveznosti državljanov tretje države, tudi tako, da organizirajo pomoč pri prevozu do ustreznega kraja odhoda iz Unije.

Člen 13

Prostovoljna vrnitev

1. Kadar državljan tretje države ni predmet odstranitve v skladu s členom 12, se v odločbi o vrnitvi navede datum, do katerega mora zapustiti ozemlje držav članic, in možnost, da zapusti ozemlje države članice prej.
2. Datum iz odstavka 1 se določi ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznega primera. Datum, do katerega mora državljan tretje države zapustiti ozemlje, ne sme biti poznejši od 30 dni po datumu vročitve odločbe o vrnitvi.
3. Države članice lahko določijo daljše obdobje ali pa obdobje za zapustitev njihovega ozemlja v skladu z odstavkom 1 podaljšajo, pri čemer se upoštevajo posebne okoliščine posameznega primera, kot so družinske vezi, šoloobvezni otroci, sodelovanje v programu podpore pri vrnitvi in reintegraciji v skladu s členom 46(3) ter izpolnjevanje obveznosti sodelovanja iz člena 21. Vsako podaljšanje obdobja za zapustitev se državljanu tretje države predloži v pisni obliki.
4. Državljan tretje države mora zapustiti ozemlje držav članic do datuma, določenega v skladu z odstavkom 1. Če tega ne stori, ga je treba odstraniti v skladu s členom 12.

Člen 14

Pogoji za odložitev odstranitve

1. Odstranitev v skladu s členom 12 se odloži v naslednjih okoliščinah:
 - a. če bi odstranitev kršila načelo nevračanja ali
 - b. kadar in dokler je odložena izvršitev odločbe o vrnitvi v skladu s členom 28.
2. Države članice lahko ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznega primera za ustrezno obdobje odložijo odstranitev v skladu s členom 12.
3. Če državljan tretje države zahteva odložitev odstranitve, mora zahtevo ustrezno utemeljiti.
4. Države članice pri odločitvi v skladu z odstavkom 1 ali odstavkom 2 zadevnemu državljanu tretje države predložijo pisno potrdilo, v katerem navedejo obdobje odloga in pravice, ki jih ima v tem obdobju.

⁴⁷ Odločba Sveta 2004/573/ES z dne 29. aprila 2004 o organiziranju skupnih letov zaradi odstranitve državljanov tretjih držav, ki so predmet posameznih odredb o odstranitvi, z ozemlja dveh ali več držav članic (UL L 261, 6.8.2004, str. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/573/oj>).

5. Odločitev o odložitvi odstranitve v skladu z odstavkom 1 ali odstavkom 2 se redno pregleduje, in sicer vsaj vsakih šest mesecev.
6. V zvezi s položajem državljana tretje države v obdobjih, za katera je bila odstranitev odložena, se upošteva naslednje:
 - a. osnovne potrebe;
 - b. enotnost družine z družinskimi člani, prisotnimi na ozemlju države članice;
 - c. nujna zdravstvena oskrba in osnovno zdravljenje;
 - d. dostop mladoletnikov do osnovnega izobraževalnega sistema ob upoštevanju dolžine njihovega prebivanja;
 - e. posebne potrebe ranljivih oseb.
7. Če se odstranitev odloži, se lahko ob izpolnitvi pogojev uporabijo ukrepi iz člena 31.

Člen 15

Spremljanje odstranitve

1. Države članice zagotovijo neodvisen mehanizem za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic med postopki odstranitve. Države članice neodvisnemu mehanizmu za spremljanje zagotovijo ustrezna sredstva.
2. Neodvisni mehanizem za spremljanje na podlagi ocene tveganja izbere postopke odstranitve, ki se bodo spremljali, svoje dejavnosti pa izvaja na podlagi pregleda dokumentacije in pregledov na kraju samem, ki so lahko nenapovedani. Države članice vnaprej obvestijo organ za spremljanje o prihodnjih postopkih odstranitve in zagotovijo dostop do ustreznih lokacij.
3. Utemeljene trditve o nespoštovanju temeljnih pravic med postopki odstranitve se prek mehanizma za spremljanje sporočijo pristojnemu nacionalnemu organu. Pristojni organi take trditve obravnavajo učinkovito in brez nepotrebnega odlašanja.

Člen 16

Vračanje državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje

1. Ta člen se uporablja za državljane tretjih držav, kadar:
 - a. ogrožajo javni red, javno varnost ali nacionalno varnost;
 - b. obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da so storili hudo kaznivo dejanje iz člena 2(2) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ⁴⁸;
 - c. obstajajo jasni znaki, da namerava storiti kaznivo dejanje v skladu s točko (b) tega odstavka na ozemlju države članice.
2. Državljanje tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe tega člena, je treba odstraniti v skladu s členom 12.
3. Z odstopanjem od ustreznih določb te uredbe so lahko državljani tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe tega člena:

⁴⁸ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami – izjave nekaterih držav članic o sprejetju Okvirnega sklepa (UL L 190, 18.7.2002, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

- a. predmet prepovedi vstopa, izdane v skladu s členom 10, ki presega najdaljše trajanje iz člena 10(6) za dodatno obdobje največ deset let;
 - b. pridržani v skladu s členom 29(3), točka (c);
 - c. pridržani v zaporih in ločeni od navadnih zapornikov;
 - d. predmet pridržanja za obdobje, ki presega najdaljše trajanje iz člena 32(3) in ki ga določi pravosodni organ ob upoštevanju okoliščin posameznega primera ter nad katerim pravosodni organ vsaj vsake tri mesece opravi nadzor.
4. Z odstopanjem od določb člena 28(2) in (3) se izvršitev odločbe o vrnitvi, izdane državljanu tretje države, ki spada na področje uporabe tega člena, ne odloži, razen če obstaja tveganje kršitve načela nevračanja.

Člen 17

Vračanje v tretjo državo, s katero je sklenjen sporazum ali dogovor

1. Za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav v smislu člena 4, prvi odstavek, točka (3)(g), je treba skleniti sporazum ali dogovor s tretjo državo. Tak sporazum ali dogovor se lahko sklene le s tretjo državo, v kateri se spoštujejo mednarodni standardi in načela na področju človekovih pravic v skladu z mednarodnim pravom, vključno z načelom nevračanja.
2. Sporazum ali dogovor v skladu z odstavkom 1 določa naslednje:
 - a. postopke, ki se uporabljajo za predajo nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav z ozemlja držav članic v tretjo državo iz odstavka 1;
 - b. pogoje za bivanje državljana tretje države v tretji državi iz odstavka 1, vključno z zadevnimi obveznostmi in odgovornostmi države članice in navedene tretje države;
 - c. po potrebi načine nadaljnje vrnitve v izvirno državo ali drugo državo, v katero se državljan tretje države prostovoljno odloči vrniti, in posledice v primeru, ko to ni mogoče;
 - d. obveznosti tretje države iz drugega stavka odstavka 1;
 - e. neodvisen organ ali mehanizem za spremljanje učinkovite uporabe sporazuma ali dogovora;
 - f. posledice, do katerih naj pride v primeru kršitev sporazuma ali dogovora oziroma znatne spremembe, ki negativno vpliva na razmere v tretji državi.
3. Države članice pred sklenitvijo sporazuma ali dogovora v skladu z odstavkom 1 obvestijo Komisijo in druge države članice.
4. Mladoletnikov brez spremstva in družin z mladoletniki se ne vrača v tretjo državo iz odstavka 1.

ODDELEK 5

VRAČANJE MLADOLETNIKOV

Člen 18

Otrokova korist

Pri uporabi določb v skladu s to uredbo je najpomembnejše vodilo otrokova korist.

Člen 19

Ugotavljanje starosti pri mladoletnikih

Kadar na podlagi izjav državljana tretje države, razpoložljivih dokumentarnih dokazil ali drugih ustreznih indicij obstajajo dvomi o tem, ali je ta oseba mladoletnik, lahko pristojni organ opravi večdisciplinarno oceno, vključno s psihosocialno oceno, ki jo opravijo usposobljeni strokovnjaki, da se določi starost državljana tretje države. Za tako ugotavljanje se smiselno uporablja člen 25 Uredbe (EU) 2024/1348.

Člen 20

Vračanje mladoletnikov brez spremstva

1. Preden se izda odločba o vrnitvi mladoletnika brez spremstva, se v skladu z otrokovo koristjo zagotovi pomoč ustreznih organov, ki niso organi, ki izvršujejo vračanje.
2. Imenuje se zastopnik ali oseba, usposobljena za varovanje otrokove koristi, ki v postopku vračanja zastopa mladoletnika brez spremstva, mu pomaga oziroma nastopa v njegovem imenu, kot je ustrezno. Zagotovi se, da je imenovani zastopnik ustrezno usposobljen za otrokom in starosti primerno komunikacijo ter da govori jezik, ki ga mladoletnik razume. Navedena oseba je tista, ki je določena za zastopnika v skladu z Direktivo (EU) 2024/1346, če je bila taka oseba imenovana v skladu s členom 27 navedene direktive.
3. Mladoletnik brez spremstva se zasliši neposredno ali prek zastopnika ali usposobljene osebe iz odstavka 2, tudi v okviru ugotavljanja otrokove koristi. Preden je mladoletnik brez spremstva odstranjen z ozemlja države članice, se organi te države članice prepričajo, da bo vrnjen članu družine, izbranemu skrbniku ali ustreznim sprejemnim centrom v državi vrnitve.

Poglavje III OBVEZNOSTI DRŽAVLJANA TRETJE DRŽAVE

Člen 21

Obveznost sodelovanja

1. Državljeni tretjih držav morajo sodelovati s pristojnimi organi držav članic v vseh fazah postopkov vračanja in ponovnega sprejema ter izpolniti obveznost zapustitve ozemlja držav članic. Državljeni tretjih držav brez nepotrebne odlašanja pristojnim organom zagotovijo informacije o vseh pomembnih spremembah svojega posamičnega položaja, ki so pomembne za namene člena 5.
2. Državljeni tretjih držav:
 - a. ostanejo na ozemlju države članice, pristojne za postopek vračanja, katerega predmet je državljan tretje države, in ne pobegnejo v drugo državo članico;
 - b. na zahtevo pristojnih organov brez nepotrebne odlašanja zagotovijo vse informacije in fizično dokumentacijo, ki so potrebni za ugotavljanje ali preverjanje identitete ali kako drugače pomembni v postopku vračanja in ponovnega sprejema, ki jih imajo;
 - c. ne uničijo takih dokumentov ali jih kako drugače odsvojijo, ne uporabljajo vzdevkov z goljufivim namenom ter ne zagotavljajo drugih napačnih ustnih ali

pisnih informacij ali kako drugače goljufivo nasprotujejo postopku vračanja ali ponovnega sprejema;

- d. zagotovijo obrazložitev, kadar nimajo osebne ali potne listine;
 - e. zagotovijo informacije o tretjih državah tranzita;
 - f. zagotovijo biometrične podatke, kakor so opredeljeni v členu 2(1), točka (s), Uredbe (EU) 2024/1358 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁹;
 - g. zagotovijo natančne kontaktne podatke, vključno s trenutnim prebivališčem, naslovom, telefonsko številko, na kateri so dosegljivi, in elektronskim naslovom, če je na voljo;
 - h. brez nepotrebnega odlašanja zagotovijo informacije o vseh spremembah kontaktnih podatkov iz točke (g);
 - i. so v skladu s členom 23 na voljo med celotnim postopkom vračanja in ponovnega sprejema, zlasti so navzoči ob odhodu zaradi prevoza z namenom vrnitve;
 - j. v okviru zahtev, vloženih pri pristojnih organih zadevnih tretjih držav za namene pridobitve potnih listin, zagotovijo vse zahtevane informacije in izjave ter po potrebi sodelujejo s temi organi tretjih držav;
 - k. se po potrebi osebno, če je to težko izvedljivo pa prek videokonference, zglasijo pred pristojnimi nacionalnimi organi in organi tretje države na kraju, ki ga ti organi določijo, kadar je to potrebno za ugotovitev njihovega državljanstva;
 - l. se, kadar to zahtevajo pristojni organi, udeležijo svetovanja pri vračanju in reintegraciji.
3. Informacije in fizična dokumentacija iz odstavka 2, točka (b), ali, kadar te niso na voljo, njihove kopije vključujejo zlasti izjave državljanov tretjih držav in vso dokumentacijo, ki jo imajo glede:
- a. svojega imena, datuma in kraja rojstva, spola in državljanstva ali državljanstev ali tega, da so brez državljanstva;
 - b. svojih družinskih članov in drugih osebnih okoliščin, če je to potrebno za izvedbo postopka vračanja ali ponovnega sprejema ali za določitev države vrnitve;
 - c. vrste, številke, obdobja veljavnosti in države izdajateljice katere koli svoje osebne ali potne listine in glede drugih dokumentov, ki so jih predložili in za katere pristojni organ meni, da so pomembni za njihovo identifikacijo, za izvedbo postopka vračanja ali ponovnega sprejema in za določitev države vrnitve;
 - d. katerih koli dovoljenj za prebivanje ali drugih dovoljenj, ki jim zagotavljajo pravico do prebivanja in ki jih je izdala druga država članica ali tretja država;
 - e. katere koli odločbe o vrnitvi, ki jo je izdala druga država članica;

⁴⁹ Uredba (EU) 2024/1358 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo uredb (EU) 2024/1351 in (EU) 2024/1350 Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Sveta 2001/55/ES in za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, o zahtevah organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic in Europolu za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, o spremembi uredb (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- f. države ali držav in kraja ali krajev prejšnjega prebivališča, potovalnih poti in potovalnih dokumentov.
4. Kadar se pristojni organi odločijo, da bodo kateri koli dokument iz odstavka 2, točka (b), ki je potreben za pripravo vrnitve, zadržali, zagotovijo, da državljani tretje države nemudoma prejme fotokopije ali, po izbiri, elektronske zapise izvirnikov. V okviru vračanja v skladu s členom 13 pristojni organi take dokumente vrnejo državljanu tretje države ob odhodu ali ob prihodu v tretjo državo.
 5. Državljan tretje države po telefonu, elektronski pošti ali pošti sprejme vsa sporočila pristojnih organov, pri čemer uporabi najnovejše kontaktne podatke, ki jih je sam navedel pristojnim organom v skladu z odstavkom 2, točki (g) in (h). Države članice v nacionalnem pravu določijo način komunikacije in trenutek, ko se šteje, da je državljani tretje države prejel sporočilo in mu je to vročeno, ali pa morajo za namene take komunikacije uporabiti digitalne sisteme, ki jih je razvila in/ali jih podpira Unija.
 6. Državljan tretje države ali njegovo osebno lastnino se lahko preišče, kadar je to potrebno in ustrezno utemeljeno za namen postopka vračanja ali ponovnega sprejema, to pa ne vpliva na kakršno koli preiskavo, opravljeno iz varnostnih razlogov. Pri vsakem preiskovanju državljan tretje države v skladu s to uredbo se spoštujejo temeljne pravice, zlasti načeli človekovega dostojanstva ter telesne in duševne celovitosti, pri tem pa veljajo zaščitni ukrepi in pravna sredstva, določena v nacionalnem pravu.

Člen 22

Posledice v primeru neizpolnjevanja obveznosti sodelovanja

V primeru neizpolnjevanja obveznosti iz člena 21(2), točke (a) do (k), države članice zagotovijo možnost, da se državljanu tretje države po individualni oceni naložijo učinkoviti, sorazmerni in odvračilni ukrepi izmed naslednjih:

- (1) zavrnitev ali znižanje nekatere podpore in nekaterih izplačil, dodeljenih zadevnim državljanom tretjih držav v skladu z zakonodajo države članice, razen če bi to povzročilo, da te osebe ne bi mogle zadovoljiti svojih osnovnih potreb;
- (2) zavrnitev ali znižanje spodbud, dodeljenih za prostovoljno vrnitev v skladu s členom 13, ali zmanjšanje pomoči v programih vračanja in reintegracije v skladu s členom 46(3);
- (3) zaseg osebnih ali potnih listin, pri čemer je treba državljanu tretje države zagotoviti kopijo;
- (4) zavrnitev ali odvzem delovnega dovoljenja v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (5) podaljšanje trajanja prepovedi vstopa v skladu s členom 10(7);
- (6) denarne kazni.

Člen 23

Razpoložljivost za postopek vračanja

1. Za zagotovitev hitrega, učinkovitega in uspešnega vračanja se za državljane tretjih držav med postopkom vračanja uporablja eden ali več naslednjih ukrepov:
 - a. dodelitev na geografsko območje na ozemlju države članice, na katerem se lahko prosto gibljejo;

- b. prebivanje na določenem naslovu;
 - c. zglasitev pri pristojnih organih ob določenem času ali v razumnih časovnih presledkih.
2. Odstavek 1 se uporablja le, če je združljiv s posebnimi potrebami ranljivih oseb in otrokovo koristjo.
 3. Pristojni organi lahko državljanu tretje države na zahtevo izdajo dovoljenje, da:
 - a. začasno zapusti geografsko območje zaradi ustrezno utemeljenih nujnih in resnih družinskih razlogov ali potrebnega zdravljenja, ki na geografskem območju ni na voljo;
 - b. začasno prebiva zunaj kraja, določenega v skladu z odstavkom 1, točka (b);
 - c. začasno ne izpolnjuje obveznosti zglasitve.
 4. Odločitve v zvezi z dovoljenji iz odstavka 3, prvi pododstavek, se sprejmejo objektivno in nepristransko glede na vsebino posameznega primera, če pa se tako dovoljenje ne izda, se to obrazloži.
 5. Državljanu tretje države ni treba zaprositi za dovoljenje za udeležbo na narokih pri organih in sodiščih, če je potrebna njegova navzočnost. Državljan tretje države o takih narokih uradno obvesti pristojne organe.
 6. Odločitve, sprejete v skladu z odstavkom 1, točki (b) in (c), se sprejmejo v pisni obliki, so sorazmerne in upoštevajo posebne okoliščine zadevnega državljana tretje države.

Poglavje IV

ZAŠČITNI UKREPI IN PRAVNA SREDSTVA

ODDELEK 1

POSTOPKOVNI ZAŠČITNI UKREPI

Člen 24

Pravica do obveščeniosti

1. Državljan tretjih držav, ki so v postopku vračanja, je treba brez nepotrebnega odlašanja obvestiti o:
 - a. namenu, trajanju in fazah postopka vračanja ter informacijah o razpoložljivih pravnih sredstvih in rokih za njihovo uporabo;
 - b. pravicah in obveznostih državljanov tretjih držav med postopkom vračanja iz člena 21 in člena 23, posledicah neizpolnjevanja obveznosti v skladu s členom 22, obstoju razpisa ukrepa za vrnitev za osebo v Schengenskem informacijskem sistemu ter priznanju in izvršitvi odločbe druge države članice o vrnitvi v skladu s členom 9;
 - c. svetovanju in programih na področju vračanja in reintegracije v skladu s členom 46;
 - d. njihovih procesnih pravicah in obveznostih v celotnem postopku vračanja v skladu s to uredbo in nacionalnim pravom, zlasti pravici do pravne pomoči in zastopanja v skladu s členom 25.
2. Zagotovljene informacije se podajo brez nepotrebnega odlašanja v preprostem in dostopnem jeziku ter v jeziku, ki ga državljan tretje države razume ali za katerega se razumno domneva, da ga razume, po potrebi tudi s pisnim ali ustnim prevodom oziroma

tolmačenjem. Te informacije se zagotovijo na standardnih informativnih listih v papirni ali elektronski obliki. V primeru mladoletnikov se informacije zagotovijo na otroku prijazen in starosti primeren način ter ob udeležbi nosilca starševske odgovornosti ali zastopnika iz člena 20(2). Državljanu tretje države se da možnost potrditi, da je prejel te informacije.

Člen 25

Pravna pomoč in zastopanje

1. V primeru pritožbe ali preizkusa pred pravosodnim organom v skladu s členom 27 države članice na zahtevo državljana tretje države zagotovijo, da sta po potrebi na voljo brezplačna pravna pomoč in zastopanje, da se zagotovi pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča.
2. Mladoletnikom brez spremstva se brezplačna pravna pomoč in zastopanje zagotovita samodejno.
3. Pravna pomoč in zastopanje zajemata pripravo pritožbe ali zahteve za preizkus, vključno vsaj s pripravo procesnih aktov, ki se zahtevajo v skladu z nacionalnim pravom, v primeru zaslišanja pa sodelovanje na zaslišanju pred pravosodnim organom, da se zagotovi učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe. Taka pomoč ne vpliva na pomoč, zagotovljeno na podlagi Uredbe (EU) 2024/1348.
4. Brezplačno pravno pomoč in zastopanje zagotavljajo pravni svetovalci ali druge ustrezno usposobljene osebe, ki to lahko opravljajo ali jim je to dopuščeno v skladu z nacionalnim pravom in katerih interesi niso ali ne bi mogli biti v nasprotju z interesi državljana tretje države.
5. Države članice lahko zagotovitev brezplačne pravne pomoči in zastopanja v pritožbenem postopku izključijo, kadar:
 - a. se za državljana tretje države šteje, da ima dovolj sredstev, da lahko pravno pomoč in zastopanje pridobi na lastne stroške;
 - b. se šteje, da pritožba nima dejanskih možnosti za uspeh ali da ima namen zlorabe;
 - c. je pritožba ali preizkus na drugi ali višji stopnji, kot je določeno v nacionalnem pravu, vključno s ponovnimi zaslišanji ali preizkusi pritožbe;
 - d. državljanu tretje države že pomaga ali ga zastopa pravni svetovalec.
6. Državljan tretje države, ki zaprosi za brezplačno pravno pomoč in zastopanje, mora razkriti svoj finančni položaj.
7. Z izjemo kakršne koli pomoči, ki se zagotovi mladoletnikom brez spremstva, in v skladu s spoštovanjem bistva pravice do učinkovitega pravnega sredstva lahko države članice:
 - a. določijo denarne ali časovne omejitve za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in zastopanja, če te omejitve niso samovoljne in ne omejujejo neupravičeno dostopa do brezplačne pravne pomoči in zastopanja, niti ne ogrožajo uveljavljanja pravice do obrambe;
 - b. zahtevajo popolno ali delno povračilo vseh nastalih stroškov, kadar se je finančni položaj državljana tretje države med postopkom vračanja izboljšal ali kadar je bila odločitev o zagotovitvi brezplačne pravne pomoči in zastopanja sprejeta na podlagi napačnih informacij, ki jih je predložil državljan tretje države;

- c. določijo, da je obravnava državljanov tretjih držav, v zvezi s honorarji ter drugimi stroški in povračili, enaka, vendar ni ugodnejša od obravnave, ki je na splošno namenjena njihovim državljanom v zadevah, ki se nanašajo na pravno pomoč.
8. Države članice določijo posebna postopkovna pravila v zvezi z načinom vložitve in obdelave prošenj za brezplačno pravno pomoč in zastopanje ali uporabijo obstoječa pravila, ki se uporabljajo za podobne domače prošnje, pod pogojem, da ta pravila ne otežujejo čezmerno ali ne onemogočajo dostopa do brezplačne pravne pomoči in zastopanja.
9. Kadar odločitev, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje ne dodelita, sprejme organ, ki ni pravosodni organ, in ta odločitev temelji na tem, da se za pritožbo šteje, da nima dejanskih možnosti za uspeh ali da ima namen zlorabe, ima prosilec pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper navedeno odločitev pred pravosodnim organom. V ta namen ima prosilec pravico zaprositi za brezplačno pravno pomoč in zastopanje.
10. Države članice lahko zagotovijo brezplačno pravno pomoč in zastopanje v upravnem postopku v skladu z nacionalnim pravom.

ODDELEK 2

PRAVNA SREDSTVA

Člen 26

Pravica do učinkovitega pravnega sredstva

1. Zadevnemu državljanu tretje države se zagotovi učinkovito pravno sredstvo za izpodbijanje odločb iz člena 7, člena 10 in člena 12(2) pred pristojnim pravosodnim organom.
2. Učinkovito pravno sredstvo zagotavlja popolno in *ex nunc* presojo dejstev in pravnih vprašanj.
3. Države članice zagotovijo, da skladnost z zahtevami, ki izhajajo iz načela nevračanja, na zahtevo državljana tretje države ali po uradni dolžnosti preveri pristojni pravosodni organ.

Člen 27

Pritožba pred pristojnim pravosodnim organom

1. Države članice za zagotovitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 26 v svojem nacionalnem pravu določijo razumne roke, v katerih mora pristojni pravosodni organ prve stopnje preučiti odločitve iz člena 7, člena 10 in člena 12(2), pri čemer zagotovijo ustrezno in celovito obravnavo pritožbe. Rok za vložitev pritožbe pri sodišču prve stopnje ne sme biti daljši od 14 dni.
2. Roki iz odstavka 1 začnejo teči od datuma, ko je državljanu tretje države vročena katera koli odločitev iz člena 7, člena 10 oziroma člena 12(2), ali od drugega datuma, določenega z nacionalno zakonodajo, zlasti ko zadevni državljan tretje države pobegne.
3. Kadar odločba o vrnitvi temelji na istem aktu kot odločba o zavrnitvi ali prenehanju zakonitega prebivanja ali je izdana v istem aktu, so lahko roki za pritožbo zoper odločbo o vrnitvi tisti, ki so določeni v nacionalnem pravu za pritožbo zoper odločbo o prenehanju ali zavrnitvi zakonitega prebivanja.

4. Kadar se skupaj z odločbo o vrnitvi, kot je navedeno v členu 7, izda prepoved vstopa, je zoper slednjo mogoča pritožba hkrati s pritožbo zoper odločbo o vrnitvi, in sicer pred istim pravosodnim organom in v okviru istega sodnega postopka ter v enakih rokih. Če se prepoved vstopa izda ločeno od odločbe o vrnitvi ali pa gre za edino odločitev, ki se izpodbija, se je zoper njo mogoče pritožiti ločeno. Roki za začetek takega ločenega sodnega postopka so enaki kot roki, določeni v primeru skupne pritožbe zoper prepoved vstopa in odločbo o vrnitvi.
5. Kadar dokumenti niso predloženi pravočasno, kot določi pristojni pravosodni organ, v primeru, da mora prevod zagotoviti prosilec, ali kadar dokumenti niso predloženi pravočasno, da bi pravosodni organ lahko zagotovil njihov prevod, v primeru, da prevod zagotovi pristojni pravosodni organ, lahko pravosodni organ teh dokumentov ne upošteva.

Člen 28

Odložilni učinek

1. Izvršitev odločb, izdanih v skladu s členom 7, členom 10 in členom 12(2), se odloži do izteka roka za uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva pred pravosodnim organom prve stopnje iz člena 27.
2. Državljanom tretje države se prizna pravica, da vložijo predlog za odlog izvršitve odločbe o vrnitvi do izteka roka za uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva pred pravosodnim organom prve stopnje iz člena 27. Pravosodni organ je pristojen, da po preučitvi dejstev in pravnih vprašanj odloči, ali bi bilo treba izvršitev odločbe o vrnitvi odložiti do izida postopka s pravnim sredstvom. Izvršitev odločbe o vrnitvi se odloži, če obstaja tveganje kršitve načela nevračanja.
3. Če se zoper prvo ali poznejšo odločbo o pritožbi vloži nadaljnja pritožba, se izvršitev odločbe o vrnitvi ne odloži, razen če državljani tretje države predlaga odložitev in se pristojni pravosodni organ odloči, da jo odobri, pri čemer ustrezno upošteva posebne okoliščine posameznega primera.
4. Odločitev o predlogu za odlog izvršitve odločbe o vrnitvi se sprejme v 48 urah. V primerih z zapletenimi dejanskimi ali pravnimi vprašanji se ta rok lahko prekorači.

Poglavje V

PREPREČEVANJE POBEGA IN PRIDRŽANJE

Člen 29

Razlogi za pridržanje

1. Države članice lahko državljana tretje države v skladu s to uredbo pridržijo na podlagi posamične ocene vsakega primera in le, če je pridržanje sorazmerno.
2. Države članice lahko državljana tretje države pridržijo le zaradi priprave vrnitve ali izvedbe odstranitve.
3. Državljan tretje države se lahko pridrži le na podlagi enega ali več naslednjih razlogov za pridržanje:
 - a. nevarnost pobega, ugotovljena v skladu s členom 30;
 - b. državljani tretje države se izogiba ali ovira pripravo vrnitve ali postopek odstranitve;

- c. državljani tretje države predstavlja varnostno tveganje v skladu s členom 16;
 - d. da se določi ali preveri njegova identiteta ali državljanstvo;
 - e. nespoštovanje ukrepov, naloženih v skladu s členom 31.
4. Ti razlogi za pridržanje se določijo v nacionalnem pravu.
 5. Pridržanje odredijo upravni ali pravosodni organi. Pridržanje se odredi s pisno odločbo, v kateri so obrazloženi dejanski in pravni razlogi, na katerih odločba temelji, ter navedene informacije o pravnih sredstvih, ki so na voljo. Državljanu tretje države se odločba vroči v jeziku, ki ga razume ali za katerega se lahko razumno domneva, da ga razume.
 6. Države članice pri pridržanju državljanu tretje države v skladu z odstavkom 2 upoštevajo vse vidne znake, izjave ali vedenje, ki so povezani z državljanom tretje države ali jih je navedel ali prikazal državljani tretje države, ki kažejo, da je ranljiva oseba.

Člen 30

Nevarnost pobega

1. Če ni dokazano drugače, v posameznem primeru obstaja nevarnost pobega, če je izpolnjeno eno od naslednjih meril:
 - a. državljani tretje države se je brez dovoljenja preselil na ozemlje druge države članice ali drugih držav članic, tudi po tranzitu skozi tretjo državo, ali pa to poskuša to storiti;
 - b. državljanu tretje države je bila izdana odločba o vrnitvi ali pa zanj velja odločba o izvršitvi, ki jo je izdala država članica, ki ni država članica, na ozemlju katere trenutno prebiva nezakonito, tudi če je to odkrito z razpisi ukrepov, vnesenimi v Schengenski informacijski sistem v skladu z Uredbo (EU) 2018/1860;
 - c. nespoštovanje ukrepov v skladu s členom 23.
2. V primerih, ki niso zajeti v odstavku 1, se nevarnost pobega ugotavlja na podlagi celovite ocene posebnih okoliščin posameznega primera, kadar je v zvezi z zadevnim državljanom tretje države izpolnjeno eno od naslednjih meril:
 - a. neobstoj prebivališča, stalnega prebivališča ali zanesljivega naslova;
 - b. izrecen izraz namere nespoštovanja ukrepov v zvezi z vračanjem, ki se uporabljajo na podlagi te uredbe, ali dejanja, ki jasno kažejo namero, da se taki ukrepi ne bodo spoštovali;
 - c. neizpolnjevanje obveznosti iz odločbe o vrnitvi do datuma, do katerega državljani tretje države zapusti ozemlje držav članic, kot je določeno v členu 13;
 - d. neizpolnjevanje obveznosti sodelovanja s pristojnimi organi držav članic v vseh fazah postopkov na podlagi te uredbe, kot je navedeno v členu 21(2), točke (a) do (k);
 - e. kadar je odhod neizbežen in obstajajo resni razlogi za domnevo, da državljani tretje države namerava kršiti obveznost sodelovanja iz člena 21(2), točka (l);
 - f. uporaba lažnih ali ponarejenih osebnih ali potnih listin, dovoljenj za prebivanje ali vizumov oziroma dokumentov, ki izkazujejo pogoje za vstop, uničenje takih dokumentov ali njihova drugačna odsvojitve, uporaba vzdevkov z goljufivim namenom ter dajanje drugih napačnih ustnih ali pisnih informacij ali drugo goljufivo nasprotovanje postopku vračanja ali ponovnega sprejema;

- g. nasilno upiranje postopku vračanja;
- h. ponovni vstop v Unijo ob kršitvi veljavne prepovedi vstopa.

Člen 31

Alternative pridržanju

1. Države članice v nacionalnem pravu določijo alternativne ukrepe pridržanju. Taki ukrepi se odredijo ob upoštevanju individualnih okoliščin zadevnega državljana tretje države, vključno z morebitnimi ranljivostmi, in so sorazmerni s stopnjo tveganja pobega, ocenjeno v skladu s členom 30.
2. V ta namen države članice določijo katerega koli od naslednjih ukrepov:
 - a. obveznost redne zglasitve pred pristojnimi organi s pogostostjo do treh dni, na podlagi posameznih okoliščin;
 - b. obveznost predaje osebnih dokumentov ali potnih listin pristojnim organom;
 - c. obvezno prebivanje v kraju, ki ga določijo pristojni organi;
 - d. polog ustreznega finančnega jamstva;
 - e. uporaba elektronskega spremljanja, vključno z zaščitnimi ukrepi in postopki, določenimi v nacionalnem pravu.
3. V odločitvi o uporabi ukrepov iz odstavka 2 se obrazložijo ustrezni dejanski in pravni razlogi.
4. Državljanom tretjih držav se vroči vsaka odločitev o uporabi ukrepov iz odstavka 2 tega člena, prav tako pa se jih obvesti o posledicah neizpolnjevanja te odločitve, tudi v skladu s členom 29(3), točka (e), in pravnih sredstvih iz odstavka 5 tega člena.
5. Države članice zagotovijo, da pravosodni organ na zahtevo zadevne osebe ali po uradni dolžnosti hitro, najpozneje pa v dveh mesecih, preizkusi odločitve, sprejete v skladu z odstavkom 2 tega člena.

Člen 32

Trajanje pridržanja

1. Pridržanje traja čim krajši čas ter dokler so izpolnjeni pogoji iz člena 29 in je to potrebno, da se zagotovi uspešna vrnitev.
2. Če se izkaže, da pogoji iz člena 29 niso več izpolnjeni, pridržanje ni več upravičeno, državljan tretje države pa se izpusti. Taka izpustitev ne izključuje uporabe ukrepov za preprečevanje nevarnosti pobega v skladu s členom 31.
3. Pridržanje v posamezni državi članici ne presega 12 mesecev. Pridržanje se lahko podaljša za največ 12 mesecev v posamezni državi članici, če je verjetno, da bo postopek vračanja trajal dlje zaradi nesodelovanja zadevnega državljana tretje države ali zamud pri pridobivanju potrebne dokumentacije od tretjih držav.
4. Iztek najdaljšega obdobja pridržanja v skladu z odstavkom 3 ne izključuje uporabe ukrepov v skladu s členom 31.

Člen 33

Preizkus odredb o pridržanju

1. Pridržanje se na zahtevo zadevnega državljana tretje države ali po uradni dolžnosti preizkuša v rednih časovnih presledkih in vsaj vsake tri mesece.
2. Pridržanje mladoletnikov brez spremstva se preizkuša po uradni dolžnosti v rednih časovnih presledkih in vsaj vsake tri mesece.
3. Kadar pridržanje odredijo ali podaljšajo upravni organi, države članice zagotovijo, da so vsa ustrezna dejstva, dokazi in pripombe, predloženi med postopkom, predmet sodnega preizkusa, pri čemer poskrbijo, da:
 - a. se vsak sodni preizkus zakonitosti pridržanja zaključi čim hitreje po začetku pridržanja, najpozneje pa 15 dni po tem; ali
 - b. se zadevnemu državljanu tretje države zagotovi pravico, da začne postopek, s katerim se preizkusi zakonitost pridržanja, pri čemer se sodni preizkus opravi kar se da hitro po začetku ustreznega postopka, najpozneje pa 15 dni po tem. V takih primerih države članice takoj po pridržanju obvestijo zadevnega državljana tretje države o možnosti začetka takega postopka.

Člen 34

Pogoji pridržanja

1. Pridržanje se praviloma izvaja v specializiranih centrih, tudi tistih v namenskih krilih drugih ustanov. Če država članica ne more zagotoviti pridržanja v takih centrih in mora za to uporabiti nastanitev v zaporu, so državljani tretjih držav v pridržanju ločeni od navadnih zapornikov.
2. Pridržani državljani tretjih držav imajo dostop do prostora na prostem.
3. Državljanom tretjih držav v pridržanju se na zahtevo dovoli, da pravočasno vzpostavijo stik z zakonitimi zastopniki, družinskimi člani in pristojnimi konzularnimi organi.
4. Posebna pozornost se nameni posebnim potrebam pridržanih ranljivih oseb, takim osebam pa se zagotovi posebna nastanitev. Pridržanim državljanom tretjih držav se zagotovi nujna zdravstvena oskrba in osnovno zdravljenje.
5. Pravni zastopniki, družinski člani, pristojni konzularni organi ter ustrezne in pristojne nacionalne, mednarodne in nevladne organizacije ter organi imajo možnost obiskati kateri koli center za pridržanje in komunicirati z državljani tretjih držav ter jih obiskati pod pogoji, ki spoštujejo zasebnost. Za take obiske se lahko zahteva dovoljenje.
6. Pridržanim državljanom tretjih držav se pisno ter v jasnem in preprostem jeziku, ki ga razumejo, zagotavljajo informacije, ki pojasnjujejo pravila v centru ter določajo njihove pravice in obveznosti. Te informacije vključujejo tudi informacije o pravici – v skladu z nacionalno zakonodajo – do stikov z osebami ali organi iz odstavkov 3 in 5.

Člen 35

Pogoji za pridržanje mladoletnikov in družin

1. Mladoletniki brez spremstva in družine z mladoletniki se pridržijo le, ko so izrabljena vsa druga sredstva in za najkrajše ustrezno obdobje, pri tem pa se upošteva otrokova korist.
2. Družinam in mladoletnikom brez spremstva, pridržanim med pripravo vrnitve, se zagotovi ločena namestitev, kjer je zagotovljena ustrezna zasebnost. Osebe mora biti

ustrezno usposobljeno, centri pa prilagojeni potrebam oseb njihove starosti in spola, vključno z ustrezno higieno, hrano, zdravstvenimi storitvami in drugo infrastrukturo.

3. Pridržani mladoletniki se lahko v prostem času ukvarjajo z dejavnostmi, vključno z igrami in rekreacijskimi dejavnostmi, primernimi njihovi starosti, ter imajo dostop do izobraževanja v obliki, ki je najustreznejša glede na trajanje njihovega pridržanja.

Poglavje VI

PONOVNI SPREJEM

Člen 36

Postopek ponovnega sprejema

1. Pristojni organi ob izdaji izvršljive odločbe o vrnitvi in ne glede na člen 28, po potrebi ob podpori agencije Frontex, sistematično in brez nepotrebnega odlašanja začnejo postopek ponovnega sprejema.
2. Kadar je treba od organov tretje države pridobiti potno listino, pristojni organi vložijo prošnjo za ponovni sprejem. Taka prošnja za ponovni sprejem po potrebi vključuje zahtevo za potrditev državljanstva in zahtevo za izdajo potne listine. Prošnje za ponovni sprejem se vložijo nemudoma, po možnosti z uporabo standardnega obrazca v skladu z odstavkom 6.
3. Pristojni organi lahko zahtevek za potno listino predložijo ločeno, če je to bolje iz pravnih ali operativnih razlogov, tudi zaradi obdobja veljavnosti potne listine, ki se izda, in nerazpoložljivosti državljana tretje države, da bi prejel potno listino takoj po potrditvi državljanstva. Kadar je ustrezno, se uporablja evropska potna listina za vrnitev v skladu z veljavnim instrumentom o ponovnem sprejemu in Uredbo (EU) 2016/1953⁵⁰.
4. Informacije o izidu zahteve za potrditev državljanstva in pridobljeno potno listino zadevni pristojni organ naloži v Schengenski informacijski sistem. Take informacije in potna listina so na zahtevo na voljo pristojnim organom drugih držav članic.
5. Države članice lahko sklenejo ustrezne dogovore za lažjo organizacijo razgovorov za namene identifikacije v drugi državi članici, tudi za namene izvajanja člena 44.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenega akta v skladu s členom 49(2) za določitev standardnega obrazca, ki se uporablja za vložitev prošenj za ponovni sprejem iz odstavka 2. Tak standardni obrazec določa:
 - a. obliko prošenj za ponovni sprejem;
 - b. elemente prošnje za ponovni sprejem, vključno z zahtevo za potrditev državljanstva in zahtevo za izdajo potne listine.
7. Postopek ponovnega sprejema v tretjih državah podpirajo namenski uradniki Unije za zvezo za vračanje, ki jih financira Unija. Ti uradniki za zvezo so del strukture delegacij Unije in se pri izvrševanju ustreznih prednostnih nalog politike Unije tesno usklajujejo s Komisijo.

⁵⁰ Uredba (EU) 2016/1953 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o uvedbi evropske potne listine za vrnitev nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in razveljavitvi Priporočila Sveta z dne 30. novembra 1994 (UL L 311, 17.11.2016, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

Komunikacija z nepriznanimi subjekti iz tretjih držav

1. Pristojni organi lahko po potrebi komunicirajo z nepriznanimi subjekti iz tretjih držav, odgovornimi za enega ali več korakov v postopku ponovnega sprejema.
2. Takšna komunikacija je omejena na to, kar je potrebno za izvedbo postopka ponovnega sprejema, in ne pomeni diplomatskega priznanja zadevnih subjektov.

Poglavje VII

IZMENJAVA IN PRENOS OSEBNIH PODATKOV

Izmenjava informacij med državami članicami

1. Države članice za izvajanje te uredbe uporabijo vse ustrezne načine za sodelovanje in izmenjavo informacij.
2. Izmenjava informacij se izvede na zahtevo države članice in lahko poteka le med pristojnimi organi držav članic.
3. Države članice si za namene izvajanja postopka vračanja, postopka ponovnega sprejema in zagotavljanja pomoči pri reintegraciji na zahtevo medsebojno sporočajo informacije o osebi, ki spada na področje uporabe te uredbe.
4. Kadar se informacije iz odstavka 3 lahko izmenjujejo prek informacijskih sistemov EU iz člena 4, točka 15, Uredbe (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta⁵¹ ali prek dopolnilnih informacij v skladu z Uredbo (EU) 2018/1860, se take informacije izmenjujejo samo na ta način.
5. Zahtevani podatki morajo biti primerni, ustrezni, točni, omejeni na to, kar je potrebno za predvideni namen, in morajo imeti navedene razloge, na katerih temeljijo.
6. Informacije iz odstavka 3 vključujejo zlasti:
 - a. informacije, potrebne za ugotovitev identitete državljana tretje države in po potrebi identitete njegovih družinskih članov, sorodnikov in morebitnih drugih družinskih razmerij, zlasti priimke, imena, po potrebi prejšnja imena in druga imena, privzeta imena in psevdonime, datum, kraj in državo rojstva, spol,
 - b. informacije v zvezi z biometričnimi podatki, pridobljenimi od državljana tretje države v skladu z Uredbo (EU) 2024/1358, zlasti podobe obraza, daktiloskopske podatke, datum odvzema biometričnih podatkov, sklicno številko Eurodaca, ki jo je uporabila država članica izvora,
 - c. informacije v zvezi z državljanstvom in potnimi listinami državljana tretje države, zlasti s trenutnimi državljanstvi in prejšnjimi državljanstvi, vrsto, številko in državo izdaje potnih listin, datum izdaje in datum izteka veljavnosti potnih listin,

⁵¹ Uredba (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij in spremembi uredb (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ter (EU) 2019/816 (UL L 135, 22.5.2019, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj>).

- d. informacije v zvezi s krajem prebivanja državljana tretje države, prepotovanimi potmi, jeziki, ki jih govori, in kontaktnimi podatki (elektronski poštni naslovi in telefonske številke),
 - e. informacije o dokumentih za prebivanje ali vizumih, ki jih je izdala država članica ali tretja država,
 - f. informacije v zvezi z operacijo vračanja državljana tretje države, zlasti o podrobnostih v zvezi z letom, druge potovalne ureditve, navedbo, ali je državljan tretje države posebej nevarna oseba, ki med operacijo vračanja zahteva posebno ureditev, informacije v zvezi s spremljanjem,
 - g. informacije v zvezi z reintegracijo državljana tretje države, zlasti sestava družine, zakonski stan, kontaktni podatki družinskih članov v državi vrnitve, delovne izkušnje, raven izobrazbe, diplome,
 - h. razloge za morebitno odločbo o vrnitvi, sprejeto v zvezi z državljanom tretje države,
 - i. informacije o tem, ali je bil državljan tretje države pridržan oziroma ali so bile zanj uporabljene alternative pridržanju,
 - j. informacije v zvezi s kazensko evidenco ali morebitno grožnjo javnemu redu, javni varnosti ali nacionalni varnosti, ki bi jo predstavljal državljan tretje države,
 - k. informacije o ranljivosti, zdravju in zdravstvenih potrebah državljana tretje države.
7. Država članica, na katero je zahteva naslovljena, mora odgovoriti čim prej, najpozneje pa v treh tednih.
8. Izmenjava informacij se lahko uporabi samo za namene iz odstavka 3. V vsaki državi članici se lahko take informacije, odvisno od vrste in pooblastil organa prejemnika, sporočijo samo organom ali pravosodnim organom, pooblaščenim za postopek vračanja, postopek ponovnega sprejema ali zagotavljanje pomoči pri reintegraciji.

Člen 39

Prenos podatkov v zvezi z državljani tretjih držav tretjim državam za namene ponovnega sprejema in reintegracije

1. Brez poseganja v člen 40 in člen 41 lahko pristojni organ in po potrebi Frontex podatke iz člena 38(6), točke (a) do (h), obdelujeta in preneseta pristojnemu organu tretje države, če je bil državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenesejo, obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki delijo z organi tretje države, če je to potrebno za izvajanje postopka ponovnega sprejema.
2. Ne glede na člen 40 in člen 41 lahko pristojni organ in po potrebi Frontex podatke iz člena 38(6), točke (a), (c), (f) in (g), obdelujeta in preneseta tretjim osebam, pristojnim za pomoč pri reintegraciji, če je bil državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenesejo, obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki delijo tretjimi osebam, pristojnimi za pomoč pri reintegraciji, če je to potrebno za namene zagotavljanja pomoči pri reintegraciji.
3. Države članice in agencija Frontex, ki prenašajo osebne podatke v skladu z odstavkom 1 ali 2, zagotovijo, da so taki prenosi skladni s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679 oziroma poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725.
4. Kadar se opravi prenos v skladu z odstavkom 1 ali 2, se tak prenos dokumentira, dokumentacija pa se na zahtevo da na voljo pristojnemu nadzornemu organu,

ustanovljenemu v skladu s členom 51(1) Uredbe (EU) 2016/679 in členom 52(1) Uredbe (EU) 2018/1725, to pa vključuje datum in uro prenosa ter informacije o pristojnem organu tretje države prejemnice.

Člen 40

Prenos podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami državljanov tretjih držav tretjim državam za namene ponovnega sprejema in reintegracije

1. Podatke, ki se nanašajo na eno ali več kazenskih obsodb državljanov tretje države, lahko pristojni organ in po potrebi Frontex v posameznih primerih obdelujeta in preneseta pristojnemu organu tretje države, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - a. državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenesejo, je bil v zadnjih 25 letih obsojen za teroristično kaznivo dejanje ali v zadnjih 15 letih za katero koli drugo kaznivo dejanje iz Priloge k Uredbi (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta⁵², za katero je po nacionalnem pravu države članice obsodbe najvišja zagrožena kazen zaporna kazen ali ukrep odvzema prostosti v trajanju najmanj treh let;
 - b. prenos podatkov je potreben za izvajanje postopka ponovnega sprejema iz člena 36;
 - c. državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenesejo, je bil obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki posredujejo organom tretje države za namene izvajanja postopka ponovnega sprejema;
 - d. pristojni organ in po potrebi Frontex sta se pred prenosom prepričala, da pri prenosu podatkov ni tveganja kršitve načela nevračanja;
 - e. pristojni organ in po potrebi Frontex sta se pred prenosom prepričala, da pri prenosu podatkov ni tveganja kršitve člena 50 Listine.
2. Podatke, ki se nanašajo na eno ali več kazenskih obsodb državljanov tretje države, lahko pristojni organ in po potrebi Frontex v posameznih primerih obdelujeta in preneseta tretji osebi, pristojni za pomoč pri reintegraciji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - a. državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenesejo, je bil v zadnjih 25 letih obsojen za teroristično kaznivo dejanje ali v zadnjih 15 letih za katero koli drugo kaznivo dejanje iz Priloge k Uredbi (EU) 2018/1240, za katero je po nacionalnem pravu države članice izreka obsodbe najvišja zagrožena kazen zaporna kazen ali ukrep odvzema prostosti v trajanju najmanj treh let;
 - b. prenos podatkov je potreben za namene zagotavljanja prilagojene in nefinančne pomoči pri reintegraciji iz člena 46;
 - c. državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenašajo, je bil obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki posredujejo tretji osebi, pristojni za pomoč pri reintegraciji, za namene zagotavljanja prilagojene in nefinančne pomoči pri reintegraciji;
 - d. pristojni organ in po potrebi Frontex sta se pred prenosom prepričala, da pri prenosu podatkov ni tveganja kršitve načela nevračanja.

⁵² Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

3. Države članice in agencija Frontex, ki prenašajo osebne podatke v skladu z odstavkom 1 ali 2, zagotovijo, da so taki prenosi skladni s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679 oziroma poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725.
4. Kadar se opravi prenos v skladu z odstavkom 1 ali 2, se tak prenos dokumentira, dokumentacija pa se na zahtevo da na voljo pristojnemu nadzornemu organu, ustanovljenemu v skladu s členom 51(1) Uredbe (EU) 2016/679 in členom 52(1) Uredbe (EU) 2018/1725, to pa vključuje datum in uro prenosa, informacije o pristojnem organu tretje države prejemnice, utemeljitev izpolnjevanja pogojev iz odstavkov 1 ali 2 ter prenesene osebne podatke.

Člen 41

Prenos zdravstvenih podatkov državljanov tretjih držav v tretje države za namene izvajanja operacije vračanja in reintegracije

1. Podatke, ki zadevajo zdravstveno pomoč, ki jo je treba nuditi državljanu tretje države med operacijo vračanja, lahko pristojni organ in po potrebi Frontex v posameznih primerih obdelujeta in preneseta pristojnemu organu tretje države, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - a. prenos podatkov je potreben za izvajanje operacije vračanja;
 - b. državljan tretje države, katerega osebni podatki se prenašajo, je bil obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki posredujejo organom tretje države za namene izvajanja operacije vračanja;
 - c. pristojni organ in po potrebi Frontex sta se pred prenosom prepričala, da pri prenosu podatkov ni tveganja kršitve načela nevračanja.
2. Podatke, ki zadevajo zdravstveno stanje državljanov tretje države, lahko pristojni organ in po potrebi Frontex v posameznih primerih obdelujeta in posredujejo tretji osebi, pristojni za pomoč pri reintegraciji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - a. prenos podatkov je potreben za namene zagotavljanja pomoči pri reintegraciji iz člena 46, ki je prilagojena zdravstvenim potrebam državljana tretje države;
 - b. državljan tretje države, čigar osebni podatki se prenašajo, je bil obveščen, da se lahko njegovi osebni podatki posredujejo tretji osebi, pristojni za pomoč pri reintegraciji, zato, da se ta pomoč prilagodi njegovim zdravstvenim potrebam, in je na tak prenos pristal.
3. Države članice in agencija Frontex, ki prenašajo osebne podatke v skladu z odstavkom 1 ali 2, zagotovijo, da so taki prenosi skladni s poglavjem V Uredbe (EU) 2016/679 oziroma poglavjem V Uredbe (EU) 2018/1725.
4. Kadar se opravi prenos v skladu z odstavkom 1 ali 2, se tak prenos dokumentira, dokumentacija pa se na zahtevo da na voljo pristojnemu nadzornemu organu, ustanovljenemu v skladu s členom 51(1) Uredbe (EU) 2016/679 in členom 52(1) Uredbe (EU) 2018/1725, to pa vključuje datum in uro prenosa, informacije o pristojnem organu tretje države prejemnice, utemeljitev izpolnjevanja pogojev iz odstavkov 1 ali 2 ter prenesene osebne podatke.

Poglavje VIII

SKUPNI SISTEM ZA VRAČANJE

Člen 42

Sestavni deli skupnega sistema za vračanje

1. Skupni sistem za vračanje v skladu s to uredbo sestavljajo:
 - a. skupni postopek za vračanje državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja v Uniji, vključno s skupnim postopkom za ponovni sprejem kot njegovim sestavnim delom;
 - b. sistem priznavanja in izvrševanja odločb o vrnitvi med državami članicami;
 - c. potrebni viri in zadostno usposobljeno osebje v državah članicah za izvajanje te uredbe, tudi za pridržanje;
 - d. digitalni sistemi za upravljanje vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije državljanov tretjih držav;
 - e. sodelovanje med državami članicami;
 - f. podpora organov, uradov in agencij Unije na podlagi člena 43(4) v skladu z njihovimi pooblastili.
2. Unija in države članice opredelijo skupne prednostne naloge na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije ter zagotovijo potrebno nadaljnje ukrepanje ob upoštevanju evropske strategije za upravljanje azila in migracij, sprejete na podlagi člena 8 Uredbe (EU) 2024/1351, izvajanja postopka vračanja na meji v skladu z Uredbo (EU) 2024/1351, ocene stopnje sodelovanja tretjih držav z državami članicami na področju ponovnega sprejema v skladu s členom 25a Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁵³ ter instrumentov Unije za ponovni sprejem in vseh drugih instrumentov Unije, pomembnih za sodelovanje na področju ponovnega sprejema.
3. Unija in države članice zagotovijo lojalno sodelovanje in tesno usklajevanje med pristojnimi organi ter med Unijo in državami članicami, pa tudi sinergijo med notranjimi in zunanji komponentami, ob upoštevanju njihovega skupnega interesa za učinkovito delovanje politik Unije za upravljanje azila in migracij.

Člen 43

Pristojni organi in viri

1. Vsaka država članica v skladu z nacionalno zakonodajo določi pristojne organe, odgovorne za izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz te uredbe.
2. Vsaka država članica pristojnim organom dodeli potrebna sredstva in vire, vključno z ustreznimi usposobljenimi osebjem, ki je seznanjeno s smernicami za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe.
3. Države članice zagotovijo zadostno raven zmogljivosti za pridržanje ob upoštevanju dejanskih potreb in pričakovanih vrnitev v naslednjih 12 mesecih, zlasti za namene dobro

⁵³ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

pripravljenih sistemov in kontingentnega načrtovanja v skladu s členom 7 Uredbe (EU) 2024/1351.

4. Države članice lahko v skladu s členom 44 podpirajo pristojni organi druge države članice in ustrezno osebe agencij Unije, med drugim v skladu s členom 45.

Člen 44

Sodelovanje med državami članicami

1. Sodelovanje in pomoč med pristojnimi organi, določenimi v skladu s členom 43, potekata za:
 - a. omogočanje tranzita prek njihovega ozemlja za pomoč pri izpolnjevanju obveznosti iz odločbe o vrnitvi druge države članice ali pri pridobivanju potnih listin;
 - b. zagotavljanje logistične, finančne ali druge materialne pomoči ali pomoči v naravi;
 - c. vodenje ali podpiranje političnega dialoga in izmenjav z organi tretjih držav z namenom omogočanja ponovnega sprejema;
 - d. navezovanje stikov s pristojnimi organi tretjih držav zaradi preverjanja istovetnosti državljanov tretjih držav in pridobitve veljavnega potovalnega dokumenta;
 - e. organizacijo praktičnih ureditev za izvršitev vrnitve v imenu države članice prosilke;
 - f. lajšanje predaje iz člena 8(1), točka (b);
 - g. podporo pri odhodu državljana tretje države v državo članico, v kateri ima pravico do prebivanja v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek.

Člen 45

Podpora agencije Frontex

1. Države članice lahko v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 zahtevajo, da njihovim pristojnim organom pomagajo strokovnjaki, ki jih napoti ali podpira agencija Frontex, vključno z uradniki za zvezo za vračanje in drugimi uradniki za zvezo.
2. Države članice agenciji Frontex zagotovijo ustrezne informacije v zvezi z načrtovanimi potrebami po podpori agencije Frontex, da bi se lahko opravilo potrebno načrtovanje podpore Agencije v skladu s prednostnimi nalogami Unije na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije, izvajanjem postopka vračanja na meji v skladu z Uredbo (EU) 2024/1349, evropsko strategijo za azil in migracije na podlagi člena 8 Uredbe (EU) 2024/1351 in prednostnimi nalogami v okviru rednega ocenjevanja sodelovanja na področju ponovnega sprejema v skladu s členom 25a Uredbe (ES) št. 810/2009.

Člen 46

Podpora za vrnitev in reintegracijo

1. Države članice vzpostavijo svetovalne strukture za vračanje in reintegracijo, da državljanom tretjih držav čim prej v postopku vračanja zagotovijo informacije in smernice o možnostih vrnitve in reintegracije, vključno s programi iz odstavka 3. Svetovanje pri vračanju in reintegraciji se lahko kombinira z drugim svetovanjem v okviru drugih migracijskih postopkov v državi članici.

2. Države članice zagotovijo, da se informacije o vračanju in reintegraciji priskrbijo tudi pred izdajo odločbe o vrnitvi, zlasti kadar se uporablja člen 37 Uredbe (EU) 2024/1348.
3. Države članice vzpostavijo nacionalne programe za podporo pri vračanju in reintegraciji ter praviloma uporabljajo programe, ki jih zagotavlja Unija. Nacionalni programi in pomoč za reintegracijo, ki jo zagotavlja Unija, vključujejo logistično, finančno in drugo materialno pomoč ali pomoč v naravi oziroma spodbude, vključno s pomočjo pri reintegraciji v državo vrnitve, ki se zagotovi državljanu tretje države.
4. Pomoč pri reintegraciji ni individualna pravica in ni predpogoj za postopek ponovnega sprejema.
5. Pomoč, zagotovljena v okviru programov za vračanje in reintegracijo, odraža raven sodelovanja in izpolnjevanja obveznosti državljana tretje države ter se lahko sčasoma zmanjša. Pri določanju vrste in obsega pomoči pri vračanju in reintegraciji, kjer je ustrezno, se upoštevajo naslednja merila:
 - a. sodelovanje zadevnega državljana tretje države med postopkom vračanja in ponovnega sprejema, kot je določeno v členu 21;
 - b. ali se državljan tretje države vrača prostovoljno ali je odstranjen;
 - c. ali je državljan tretje države državljan tretje države s seznama iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1806;
 - d. ali je bil državljan tretje države obsojen za kaznivo dejanje;
 - e. ali ima državljan tretje države posebne potrebe, ker je ranljiva oseba, mladoletnik, mladoletnik brez spremstva ali del družine.
6. Pomoč iz tega člena se ne dodeli državljanom tretjih držav, ki so že prejeli drugo ali isto podporo države članice ali Unije. Unija, države članice in Frontex poskrbijo za doslednost in usklajevanje pomoči pri reintegraciji.

Poglavje IX KONČNE DOLOČBE

Člen 47

Izredne razmere

1. Če nenavadno veliko število državljanov tretjih držav, ki jih je treba vrniti, predstavlja nepredvideno veliko breme za zmogljivosti centrov za pridržanje v državi članici ali za njeno upravno ali sodno osebje, lahko ta država članica v času takih izrednih razmer dovoli obdobja za sodni preizkus, ki so daljša od obdobj iz člena 33(3), in sprejme nujne ukrepe v zvezi s pogoji pridržanja, ki odstopajo od tistih iz člena 34(1) in člena 35(2).
2. Če se zadevna država članica zateče k takšnim izrednim ukrepom, o tem brez odlašanja obvesti Komisijo. Slednjo obvesti tudi takoj, ko ni več razlogov za uporabo teh izrednih ukrepov.
3. Nič v tem členu se ne sme razumeti kot dovoljenje državam članicam, da odstopajo od svoje splošne obveznosti za sprejetje vseh ustreznih, bodisi splošnih ali posebnih, ukrepov, da zagotovijo izpolnjevanje svojih obveznosti iz te direktive.

Člen 48

Statistični podatki

1. Brez poseganja v Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁴ države članice Komisiji (Eurostatu) vsako četrletje sporočijo naslednje podatke:
 - a. število državljanov tretjih držav, katerim so bile izdane priznane odločbe o vrnitvi, ki jih je izdala druga država članica;
 - b. število državljanov tretjih držav, za katere se uporabljajo alternativni ukrepi namesto pridržanja;
 - c. število pridržanih državljanov tretjih držav.
2. Sporočeni podatki se razčlenijo po starosti, spolu in državljanstvu. Podatki se nanašajo na referenčno obdobje enega četrletja. Države članice pošljejo Komisiji (Eurostatu) podatke za tri koledarske mesece, ki predstavljajo posamezno četrletje, v dveh mesecih po koncu vsakega četrletja. Prvo referenčno obdobje je [drugo četrletje po začetku uporabe te uredbe].
3. Države članice agenciji Frontex mesečno sporočajo naslednje podatke in ustrezne podatkovne nize v zvezi z vsako tretjo državo:
 - a. število vloženih prošenj za ponovni sprejem;
 - b. število zahtev za potrditev državljanstva ter število pozitivnih in negativnih odgovorov, prejetih v zvezi z zahtevami za potrditev državljanstva;
 - c. število zahtev za izdajo potnih listin, število potnih listin, ki so jih izdali organi tretje države, in število negativnih odgovorov v zvezi z zahtevami za potne listine;
 - d. število upravičencev do pomoči za reintegracijo, razčlenjeno po tretjih državah.Frontex Komisiji odobri dostop do podatkov iz tega odstavka.
4. Podatki iz odstavkov 1 in 3, razčlenjeni po državah članicah, se lahko sporočijo tretjim državam za namene spremljanja izvajanja in spoštovanja načela ponovnega sprejema, tudi v okviru instrumentov Unije za ponovni sprejem.

Člen 49

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 50

Poročanje

1. Komisija do [datum] in nato vsakih pet let poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te uredbe v državah članicah in, kadar je primerno, predlaga spremembe.
2. Države članice Komisiji na njeno zahtevo pošljejo informacije, potrebne za pripravo poročila, najpozneje devet mesecev pred iztekom roka.

⁵⁴ Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj>).

Člen 51

Razveljavitev

1. Direktiva 2008/115/ES se razveljavi za tiste države članice, za katere je ta uredba zavezujoča. Direktiva 2001/40/ES in Odločba Sveta 2004/191/ES se razveljavita z učinkom od objave izvedbenega sklepa iz člena 9(2) za tiste države članice, za katere je ta uredba zavezujoča.
2. Sklicevanje na razveljavljene direktivi se šteje kot sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

Člen 52

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

[...] [...]

Za Svet
predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE.....	3
1.1	Naslov predloga/pobude.....	3
1.2	Zadevna področja	3
1.3	Cilji.....	3
1.3.1	Splošni cilji	3
1.3.2	Specifični cilji	3
1.3.3	Pričakovani rezultati in posledice	3
1.3.4	Kazalniki smotrnosti	4
1.4	Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša	5
1.5	Utemeljitev predloga/pobude	5
1.5.1	Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude	5
1.5.2	Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.....	6
1.5.3	Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti	7
1.5.4	Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti	7
1.5.5	Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev	8
1.6	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	8
1.7	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	8
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	10
2.1	Pravila o spremljanju in poročanju	10
2.2	Upravljavski in kontrolni sistemi	11
2.2.1	Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol.....	11
2.2.2	Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje.....	11
2.2.3	Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku).....	12
2.3	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti	12
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	14
3.1	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	14

3.2	Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve	15
3.2.1	Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje	15
3.2.1.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	15
3.2.1.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	15
3.2.2	Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje	18
3.2.3	Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve	20
3.2.3.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	20
3.2.3.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	20
3.2.3.3	Odobritve skupaj	20
3.2.4	Ocenjene potrebe po človeških virih.....	20
3.2.4.1	Financirano iz izglasovanega proračuna	20
3.2.4.2	Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov.....	20
3.2.4.3	Potrebe po človeških virih skupaj	22
3.2.5	Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami	22
3.2.6	Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....	23
3.2.7	Udeležba tretjih oseb pri financiranju	23
3.3	Ocenjene posledice za prihodke	25
4.	DIGITALNE RAZSEŽNOSTI	25
4.1	Zahteve digitalnega pomena	25
4.2	Podatki	26
4.3	Digitalne rešitve	29
4.4	Ocena interoperabilnosti	30
4.5	Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju	31

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Evropski uniji

1.2 Zadevna področja

Migracije

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Splošni cilj tega predloga je povečati učinkovitost postopka vračanja, tako da se državam članicam zagotovijo jasna, sodobna, poenostavljena in skupna pravila za učinkovito upravljanje vračanja ter da postane postopek jasnejši tako za pristojne organe kot za zadevne državljane tretje države.

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Oblikovati enotnejši pristop po pravilih držav članic o vračanju, preseči razlike v praksah z vzpostavitvijo skupnega sistema EU za vračanje in preprečiti, da bi se državljani tretjih držav izogibali pravilom o vračanju.

Specifični cilj št. 2

Racionalizirati postopek vračanja, omogočiti enostavno in učinkovito uporabo pravil o vračanju ter hkrati povečati jasnost, vključno s postopkovnimi zaščitnimi ukrepi.

Specifični cilj št. 3

Spodbuditi zadevne državljane tretjih držav k sodelovanju s kombinacijo obveznosti, spodbud za sodelovanje in posledic za nesodelovanje.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Izboljšana pravna struktura, namenjena pospešitvi in racionalizaciji postopkov vračanja ob hkratnem varovanju temeljnih pravic. Namen predloga je s skupnimi pravili povečati učinkovitost postopkov in uvesti poenostavitev postopka ter olajšati priznavanje in izvrševanje odločb o vrnitvi, ki jih izdajo druge države članice, s čimer se spodbujata večja skladnost in jasnost pri izvajanju. Pričakuje se pospešitev postopka vračanja, končni rezultat pa bo povečanje števila vrnitev.

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Evropski uniji, je odgovor na politične pozive k novemu pristopu k upravljanju vračanja v EU.

Zagotovila bo, da bodo ključne novosti, kot so obveznost sodelovanja, ocena nevarnosti pobega ter pridržanje in alternative pridržanju, dosledno obravnavane v vseh državah članicah. Čeprav bo na kratki rok to zahtevalo prilagoditev praks v nekaterih državah članicah, pa se pričakuje, da se bo učinkovitost ob jasnejših pravilih sčasoma znatno povečala.

Pobuda predvideva, da se bodo ključni elementi odločb o vrnitvi, ki jih izdajo države članice, vnesli v skupni obrazec, imenovan „evropski nalog za vrnitev“, da bi podprli priznavanje odločb o vrnitvi, poslali močan signal državljanom tretjih držav ter prispevali k obvladovanju sekundarnih gibanj.

Obveznosti, naložene državljanom tretjih držav, bodo dosledne v vseh državah članicah, kar bo pripomoglo k odpravi nekaterih izkrivljanj v sedanjem sistemu, v katerem državljani tretjih držav izkoriščajo razlike med državami članicami. Pričakuje se, da bo uredba podlaga za bolj povezan sistem vračanja na ravni EU, ki se bo neposredno uporabljal in bo naslovljen na države članice, Unijo, agencije in državljane tretjih držav. Predlog bo olajšal boljše in bolj povezano ter strateško uporabo podpore agencije Frontex pri vračanju, na primer v okviru skupnih operacij vračanja. Pobuda vzpostavlja skupni postopkovni pristop k predložitvi prošnje za ponovni sprejem ter povečuje preglednost in usklajevanje pristopa do tretjih držav v zvezi s ponovnim sprejemom. Predlog uvaja možnost standardnega obrazca prošnje za ponovni sprejem, ki določa obliko in bistvene elemente prošnje za ponovni sprejem, zlasti zahtevo za potrditev državljanstva in zahtevo za izdajo potnih listin. To bo spodbudilo usklajen pristop k sodelovanju z organi tretjih držav in tako prispevalo k olajševanju, hkrati pa bo tudi olajšalo in izboljšalo kakovost zbiranja podatkov, kar bo zagotovilo boljše dokaze za odločanje. Namen uredbe je podpreti izvajanje pakta. Uskladila bo potrebo po skupnih pravilih EU o vračanju, državam članicam pa omogočila določeno stopnjo prožnosti. Omogočila bo prilagoditve, ki bodo ustrezale nacionalnim razmeram in nacionalnim okvirom upravljanja migracij, zlasti kar zadeva obveznost sodelovanja, posledice nesodelovanja, izbiro in načine alternativ pridržanju ter postopkovne vidike procesa, vključno s pritožbo.

Ta predlog v celoti spoštuje človekovo dostojanstvo, pravico do življenja, prepoved mučenja ter nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravico do svobode in varnosti, pravico do varstva osebnih podatkov ter zaščito v primeru odstranitve, zlasti načelo nevračanja, nediskriminacijo in pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

Pravica do svobode in prostega gibanja je zaščitena, saj je pridržanje upravičeno le iz posebnih razlogov, ki so jasno opredeljeni v Uredbi. Uredba ureja tudi uporabo alternativ pridržanju, pri čemer je treba upoštevati, da so alternative pridržanju manj invazivne kot pridržanje, vseeno pa vključujejo omejitve svobode.

Ta uredba določa, da je treba v postopku vračanja ustrezno upoštevati potrebe ranljivih oseb, vključno z mladoletniki. Ta uredba zagotavlja, da se pri njeni uporabi upošteva predvsem otrokova korist. Za mladoletnike se v postopku vračanja uporabljajo posebna pravila, zlasti glede pogojev pridržanja. Poleg tega se nekatere ključne novosti, ki jih prinaša zakonodaja novega pakta, zlasti kar zadeva ugotavljanje starosti mladoletnikov in prakso imenovanja zastopnika, ki spremlja mladoletnika brez spremstva, zdaj s to uredbo uvajajo tudi za postopek vračanja.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Komisija do [datum] in nato vsakih pet let poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te uredbe v državah članicah.

Naslednji glavni kazalniki bodo omogočili spremljanje izvajanja in uspešnosti specifičnih ciljev:

Specifični cilj št. 1: Oblikovati enotnejši pristop po pravilih držav članic o vračanju, preseči razlike v praksah in odpraviti potrebo po razlagi z vzpostavitvijo skupnega sistema EU za vračanje in preprečiti, da bi se državljani tretjih držav izogibali pravilom o vračanju.

— število državljanov tretjih držav, za katere so bile izdane priznane odločbe o vrnitvi, ki jih je izdala druga država članica,

— letni delež skupnih operacij vračanja glede na skupno število operacij s čarterskimi poleti, ki so bile organizirane s pomočjo agencije Frontex.

Specifični cilj št. 2: Racionalizirati postopek vračanja, omogočiti enostavno in učinkovito uporabo pravil o vračanju ter hkrati posodobiti in izboljšati opredelitve ter zagotoviti več jasnosti, tudi za postopkovne zaščitne ukrepe.

— statistični podatki o povečanih stopnjah vračanja.

Specifični cilj št. 3: Spodbuditi zadevne državljane tretjih držav k sodelovanju z organ s kombinacijo obveznosti, spodbud za sodelovanje in posledic za nesodelovanje.

— letni podatki o dejanskem vračanju (razčlenjeno na prisilno in prostovoljno),

— število državljanov tretjih držav, za katere veljajo alternativni ukrepi namesto pridržanja,

— število pridržanih državljanov tretjih držav.

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁵⁵

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Potem ko sta zakonodajalca sprejela predlog (s potencialnim ciljem leta 2026), bodo za začetek izvajanja zakonodajne pobude potrebni tehnični in postopkovni ukrepi na ravni EU in nacionalni ravni, ki bi se morali začeti izvajati z začetkom veljavnosti zakonodaje.

Za izvajanje uredbe bo treba v treh do šestih mesecih od datuma začetka njene uporabe sprejeti dva izvedbena akta – enega za vzpostavitev skupnega obrazca za evropski nalog za vrnitev in enega za določitev standardnega obrazca, ki se bo uporabljal za vložitev prošenj za ponovni sprejem.

Države članice agenciji Frontex zagotovijo potrebne informacije o načrtovanih potrebah po podpori, da lahko agencija Frontex strateško načrtuje svojo podporo.

Ustrezne vire agencije Frontex, zlasti človeške in finančne, bi bilo treba sčasoma povečati skladno z okrepitvijo mandata in povečanjem povpraševanja po podpori pri

⁵⁵

Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

vračanju. Po začetku uporabe se bodo dejavnosti začele izvajati postopoma, da bi sledile pričakovanemu postopnemu povečanju zahtev po storitvah in dejavnostih Frontexa ter času, ki je potreben za absorpcijo novih virov.

- 1.5.2 *Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na ravni EU (predhodno)

Varno in dostojno vračanje državljanov tretjih držav, ki nimajo pravice do prebivanja, je bistven element celovitega pristopa EU k azilu in migracijam. Učinkovito vračanje je ključnega pomena za ohranjanje verodostojnosti migracijske in azilne politike. Na ravni EU politiko vračanja ureja Direktiva 2008/115/ES⁵⁶ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o vračanju). Učinkovitost in uspešnost vračanja trenutno ogroža več izzivov, od neučinkovitih postopkov na nacionalni ravni do nezadostnega sodelovanja tretjih držav pri ponovnem sprejemu lastnih državljanov. Kljub znatnim prizadevanjem na politični in operativni ravni vračanje trenutno še zdaleč ne dosega zadovoljive ravni izvajanja: le približno 20 % državljanov tretjih držav, ki jim je bilo odrejeno, naj zapustijo Unijo, to tudi dejansko stori.

Namen te uredbe je vsem državam članicam zagotoviti nemotene in učinkovite postopke ter preprečiti, da bi se državljani tretjih držav gibal med državami članicami z namenom oviranja postopka vračanja.

Za nove postopke bi veljala ista pravila ne glede na to, katera država članica jih uporablja, da se zagotovijo njihova učinkovitost in jasnost, pa tudi pravna varnost za posameznika.

Države članice ne morejo posamično določiti skupnih pravil, ki bi zmanjševala spodbude za nedovoljeno gibanje med temi državami. Zato ciljev tega predloga države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov uredbe lažje dosežejo na ravni Unije. V skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji se tako Unija mora odzvati in lahko sprejme ukrepe.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost EU (naknadno)

Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Evropski uniji, je odgovor na politične pozive k novemu pristopu k upravljanju vračanja v EU.

Predstavlja prenovljen pravni okvir, ki posodablja zakonodajo o vračanju iz leta 2008 in jo usklajuje z razvojem na področju migracij, tudi s paktom o migracijah in azilu, ter jo prilagaja današnjim potrebam in izzivom. Prizadeva si za poenostavitev in povečanje učinkovitosti postopka vračanja ob hkratnem zagotavljanju popolnega spoštovanja temeljnih pravic, s čimer krepi zavezanost EU k uravnoteženi in

⁵⁶

Direktiva 2008/115/ES o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav.

verodostojni migracijski politiki. Namen predloga je državam članicam zagotoviti potrebna orodja za zagotovitev učinkovitega vračanja državljanov tretjih držav, ki nimajo zakonite pravice do prebivanja v Uniji, pri tem pa v celoti izkoristiti možnosti sodelovanja na ravni EU. Harmonizirali bi se tudi minimalni zaščitni ukrepi v zvezi s pravicami zadevnih državljanov tretjih držav, kar bi spodbudilo večje medsebojno zaupanje v sisteme držav članic za vračanje. Temeljne pravice povratnikov so varovane z jasnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, ki zagotavljajo, da so odločbe o vrnitvi predmet nadzora, med drugim s pravico do pritožbe in zagotavljanjem spoštovanja načela nevračanja, pri čemer se ustrezna pozornost namenja ranljivim osebam in otrokovi koristi. Pričakuje se, da bo predlog pospešil postopek vračanja, končni rezultat pa bo povečanje števila vrnitev.

1.5.3 *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Od sprejetja direktive o vračanju leta 2008 sta območje svobode, varnosti in pravice ter migracijska politika Unije doživela veliko reform in sta prešla z vzpostavljanja minimalnih standardov na krepitev skladnosti in operativne prakse po vsej EU. V odgovor na to je bil predlog za spremembo direktive o vračanju iz leta 2018⁵⁷ namenjen posodobitvi pravnega okvira in izboljšanju učinkovitosti. Čeprav je Svet leta 2019 dosegel dogovor o delnem splošnem pristopu⁵⁸, pa notranje razprave v Evropskem parlamentu niso privedle do dogovorjenega stališča⁵⁹, tako da so se pogajanja za večino časa zadnjega mandata Komisije ustavila.

Septembra 2020 je Komisija predlagala pakt o migracijah in azilu⁶⁰. Eden od ključnih ciljev pakta je vzpostavitev skupnega sistema EU za vračanje, ki bo zagotavljal učinkovito vračanje ob polnem spoštovanju temeljnih pravic. Zakonodaja pakta je bila sprejeta 14. maja 2024. Eden od ključnih ciljev pakta je vzpostavitev skupnega sistema EU za vračanje, ki bo zagotavljal učinkovito vračanje ob polnem spoštovanju temeljnih pravic.

1.5.4 *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Evropski svet je oktobra 2024 Komisijo pozval, naj čim prej predloži nov predlog v zvezi z vračanjem.

V političnih usmeritvah predsednice Ursule von der Leyen za obdobje 2024–2029 je bila napovedana predstavitev novega zakonodajnega predloga o vračanju.

Predlog temelji na paktu o migracijah in azilu, v katerem je bilo vračanje prepoznano kot bistveni del celovitega pristopa k migracijam.

⁵⁷ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (prenovitev) (COM(2018) 634 final).

⁵⁸ Svet Evropske unije (2019), Migracijska politika: Svet se je dogovoril o delnem pogajalskem stališču o direktivi o vračanju, Svet Evropske unije, Bruselj, <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2019/06/07/migration-policy-council-agrees-partial-negotiating-position-on-return-directive>.

⁵⁹ Evropski parlament, Predlog prenovitve direktive o vračanju, zakonodajni vozni red, Evropski parlament, Bruselj, <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-new-era-for-european-defence-and-security/file-proposal-for-a-recast-of-the-return-directive>.

⁶⁰ Evropska komisija (2020), Pakt o migracijah in azilu, Evropska komisija, Bruselj, https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en.

Naložbe, ki so potrebne na ravni EU in držav članic, so združljive z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027. Naložbe, ki so potrebne na ravni EU in držav članic, so upravičene v okviru Sklada za azil in migracije, in sicer med večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027. Financiranje po letu 2027 bo vključeno v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

V sedanjem večletnem finančnem okviru se lahko naložbe, ki so potrebne na ravni držav članic, krijejo s prerazporeditvijo znotraj obstoječega programa Sklada za azil in migracije. Stroški za obdobje po letu 2027 so okvirni in ne vplivajo na razpoložljiva proračunska sredstva za pobudo v okviru prihodnjega večletnega finančnega okvira. Vendar bo predlog ustvaril tudi sinergije z dejavnostmi agencij Unije, zlasti z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo. V zadnjih letih se je pokazal trend eksponentne rasti povpraševanja držav članic po pomoči agencije Frontex pri vračanju, kar je privedlo do letnih povečanj proračuna nad prvotno načrtovane ravni. Ker bo predlog precej zvišal raven dejavnosti agencije Frontex na področju vračanja, ga je treba podpreti s povečanjem finančnih in človeških virov. Odobritve, potrebne za financiranje tega povečanja, niso bile načrtovane v okviru dodelitev iz večletnega finančnega okvira za agencijo Frontex, saj gre za nov predlog, za katerega zneski v času predloga še niso bili znani. Predlaga se, da se v letih 2025, 2026 in 2027 po potrebi okrepi proračun agencije Frontex za vračanje, in sicer z notranjo dodelitvijo sredstev znotraj proračuna agencije Frontex, odvisno od dejanske porabe. Financiranje po letu 2027 bo vključeno v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno:**

- ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ **Časovno neomejeno:**

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna⁶¹

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☐ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije
- ☐ prek izvajalskih agencij

☒ **Deljeno upravljanje** z državami članicami

☒ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo

⁶¹ Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)
- ☐ Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu
- ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe
- ☐ subjektom javnega prava
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva
- ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu
- ☐ subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Izvajanje in uporaba Uredbe se bosta redno pregledovala in ocenjevala s poročanjem.

Komisija bi morala na podlagi statističnih podatkov in informacij, zbranih v strukturiranih postopkih in mehanizmi preglednosti iz te uredbe, izvesti oceno te uredbe v petih letih od datuma začetka njene veljavnosti, nato pa vsakih pet let. Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu poročala o ugotovitvah ocene.

Financiranje z neposrednim in posrednim upravljanjem se bo izvajalo v okviru tematskega instrumenta Sklada za azil in migracije, ki spada tudi v splošni mehanizem za spremljanje in vrednotenje Sklada za azil in migracije. Vzpostavljene bodo poenostavljene predloge in pravila, da bi se kazalniki od upravičencev sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev in sporazumov o prispevkih zbirali enako hitro kot za deljeno upravljanje ter se s tem zagotovilo razkritje primerljivih podatkov. Ko se bo prispevek Unije zagotavljal z deljenim upravljanjem, se bodo uporabljala naslednja pravila: financiranje, ki ga države članice izvajajo v okviru deljenega upravljanja, bo potekalo v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2021/1060 z dne 24. junija 2021 (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah), Uredbe (EU) 2018/2016 (finančna uredba) in Uredbe (EU) 2021/1147 z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje (uredba o Skladu za azil, migracije in vključevanje). V skladu z uredbo o skupnih določbah je vsaka država članica že vzpostavila sistem upravljanja in kontrole za svoj program, da bi zagotovila kakovost in zanesljivost sistema spremljanja. Zato je v zvezi z deljenim upravljanjem vzpostavljen skladen in učinkovit okvir za poročanje, spremljanje in vrednotenje. Države članice morajo ustanoviti odbor za spremljanje, v katerem ima lahko Komisija svetovalno vlogo. Odbori za spremljanje bodo pregledovali vsa vprašanja, ki vplivajo na napredek pri doseganju ciljev programa. Kar zadeva sklade za notranje zadeve, države članice Komisiji predložijo letna poročila o smotnosti izvajanja programa ter napredku pri doseganju mejnikov in ciljev. V takih poročilih bi bilo treba izpostaviti tudi vsa vprašanja, ki vplivajo na uspešnost programa, in opisati ukrepe, sprejete za njihovo obravnavo.

Kar zadeva agencijo Frontex, bosta spremljanje in poročanje iz predloga skladna z načeli iz uredbe o evropski mejni in obalni straži⁶² in finančne uredbe⁶³ ter bosta v skladu s skupnim pristopom k decentraliziranim agencijam. Evropska agencija za mejno in obalno stražo mora namreč vsako leto Komisiji, Evropskemu parlamentu in Svetu poslati enotni programski dokument, ki vsebuje večletne in letne delovne programe ter načrtovanje virov. Dokument določa cilje, pričakovane rezultate in kazalnike uspešnosti za spremljanje doseganja ciljev in rezultatov. Frontex mora upravnemu odboru predložiti tudi konsolidirano letno poročilo o dejavnostih. To poročilo vključuje zlasti informacije o doseganju ciljev in rezultatov, določenih v

⁶² Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624.

⁶³ Europol:
https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol.pdf.

enotnem programskem dokumentu. Poročilo je prav tako treba poslati Komisiji, Evropskemu parlamentu in Svetu.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Kontrolna strategija bo temeljila na finančni uredbi in uredbi o skupnih postopkih. Za del, ki se izvaja z neposrednim in posrednim upravljanjem v okviru tematskega instrumenta, bo sistem upravljanja in kontrole temeljil na izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju sedanjega večletnega finančnega okvira.

Kar zadeva deljeno upravljanje, uredba o skupnih postopkih nadgrajuje upravljavsko in kontrolno strategijo za programsko obdobje 2014–2020, vendar uvaja nekatere ukrepe, katerih cilj je poenostaviti izvajanje ter zmanjšati breme kontrole na ravni upravičencev in držav članic.

Del tega predloga se bo izvajal prek proračuna Evropske agencije za mejno in obalno stražo z uporabo posrednega upravljanja.

Na podlagi načela dobrega finančnega poslovanja se proračun Evropske agencije za mejno in obalno stražo izvršuje v skladu z uspešno in učinkovito notranjo kontrolo. Evropska agencija za mejno in obalno stražo mora zato izvajati ustrezno strategijo kontrol, usklajeno med ustreznimi akterji, ki so vključeni v verigo kontrol.

Evropska agencija za mejno in obalno stražo je kot decentralizirana agencija v zvezi z naknadnimi kontrolami zlasti predmet:

- notranje revizije, ki jo izvaja služba Komisije za notranjo revizijo,
- letnih poročil Evropskega računskega sodišča, ki vsebujejo izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij,
- letne razrešnice, ki jo podeli Evropski parlament,
- morebitnih preiskav, ki jih vodi urad OLAF zlasti za zagotovitev, da se sredstva, dodeljena agencijam, ustrezno porabijo.

GD HOME bo kot partnerski GD Evropske agencije za mejno in obalno stražo izvajal svojo strategijo kontrol za decentralizirane agencije, da bi zagotovil zanesljivo poročanje v okviru svojega letnega poročila o dejavnostih. Čeprav so decentralizirane agencije v celoti odgovorne za izvrševanje svojega proračuna, je za redno plačevanje letnih prispevkov, ki jih določijo proračunski organi EU, odgovoren GD HOME.

Nazadnje tudi Evropski varuh človekovih pravic zagotavlja še dodatno raven nadzora nad Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in njeno odgovornost.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Pri delu pod deljenim upravljanjem se splošna tveganja glede izvajanja obstoječih programov nanašajo na nezadostno izvajanje sklada s strani držav članic ter morebitne napake zaradi zapletenosti pravil in pomanjkljivosti upravljavskih in kontrolnih sistemov. Osnutek predloga uredbe o skupnih določbah poenostavlja regulativni okvir s harmonizacijo pravil ter upravljavskih in kontrolnih sistemov med različnimi skladi, ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja. Prav tako poenostavlja zahteve glede kontrole (npr. upravljalno preverjanje na podlagi tveganj,

možnost sorazmerne ureditve kontrole na podlagi nacionalnih postopkov, omejitve revizijskega dela v smislu časovnega razporeda in/ali posebnih operacij).

Za proračun, ki ga izvršuje Evropska agencija za mejno in obalno stražo, je potreben poseben okvir notranje kontrole, ki temelji na okviru notranje kontrole Evropske komisije. Enotni programski dokument mora zagotavljati informacije o sistemih notranjih kontrol, medtem ko mora konsolidirano letno poročilo o dejavnostih vsebovati informacije o uspešnosti in učinkovitosti sistemov notranjih kontrol, med drugim v zvezi z oceno tveganja.

Poleg tega obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja agencija Frontex, nadzorujeta Evropski nadzornik za varstvo podatkov in pooblaščenca oseba za varstvo podatkov agencije Frontex (neodvisna funkcija, ki je neposredno podrejena upravnemu odboru).

Nazadnje, GD HOME kot partnerski GD Evropske agencije za mejno in obalno stražo, izvaja letno oceno obvladovanja tveganja, namenjeno ugotavljanju in ocenjevanju morebitnih visokih tveganj, povezanih z delovanjem agencij. O tveganjih, ki se štejejo za kritična, se letno poroča v načrtu GD HOME za obvladovanje tveganja, ki mu je priložen akcijski načrt, v katerem so navedeni ukrepi za njihovo zmanjšanje.

Na operativni ravni so opredeljena naslednja tveganja:

- obremenjeni operativni viri zaradi vse večjih operativnih potreb držav članic,
- neustrezne ravni finančnih in človeških virov za usklajevanje operativnih potreb.

2.2.3 *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Pri delu pod deljenim upravljanjem se pričakuje, da se bodo stroški kontrol za države članice potencialno povečali. Glede na uvedbo pristopa k upravljanju in kontrolam na podlagi tveganj v predlogu uredbe o skupnih določbah ter okrepljena prizadevanja za sprejetje možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov naj bi se stroški kontrol za države članice zmanjšali. Za Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo Komisija poroča o razmerju med „stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev“. Kar zadeva pooblaščenca subjekte za posredno upravljanje in decentralizirane agencije, h katerim spada tudi Evropska agencija za mejno in obalno stražo, je GD HOME v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2023 to razmerje opredelil kot 0,08 %.

2.3 **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

GD HOME bo svojo strategijo za boj proti goljufijam še naprej uporabljal v skladu s strategijo Komisije za boj proti goljufijam (CAFS), da se med drugim zagotovi, da so njegove notranje kontrole v zvezi z bojem proti goljufijam popolnoma skladne z navedeno strategijo Komisije in da je njegov pristop k obvladovanju tveganj goljufij usmerjen v opredelitev tveganih področij za goljufije in ustreznih odzivov.

Kar zadeva deljeno upravljanje, države članice zagotovijo zakonitost in pravilnost odhodkov, vključenih v računovodske izkaze, predložene Komisiji. V tem okviru države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odpravo nepravilnosti.

Za posredno upravljanje so ukrepi, povezani z bojem proti goljufijam, korupciji in morebitnim drugim nezakonitim dejavnostim, med drugim opisani v členu 117 uredbe o evropski mejni in obalni straži. Frontex zlasti sodeluje pri dejavnostih za preprečevanje goljufij Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), Komisijo pa brez odlašanja obvešča o primerih domnevnih goljufij in drugih finančnih nepravilnosti – v skladu s svojo notranjo strategijo za boj proti goljufijam.

Poleg tega je GD HOME kot partnerski GD razvil in uvedel lastno strategijo za boj proti goljufijam na podlagi metodologije, ki jo je zagotovil urad OLAF. Decentralizirane agencije, vključno z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, spadajo na področje uporabe te strategije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁶⁴	držav Efte ⁶⁵	držav kandidatk in potencialni h kandidatk ⁶⁶	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
4	10 01 01 00	dif./nedif.	NE	NE	NE	NE
4	10 02 01 00	dif./nedif.	NE	NE	NE	NE
4	11 10 01 00	dif./nedif.	NE	NE	NE	NE

⁶⁴ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁶⁵ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁶⁶ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira			4				
GD za migracije in notranje zadeve			Leto	Leto	Leto	VFO 2021–2027 SKUPAJ	
			2025	2026	2027		
Odobritve za poslovanje							
10 02 01 00	obveznosti	(1a)	0,000	75,044	122,240	197,284	
	plačila	(2a)	0,000	8,005	8,514	16,519	
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov							
10 01 01 00		(3)	0,000	0,832	1,610	2,442	
Odobritve za GD HOME	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,000	75,876	123,850	199,726	
SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3	0,000	8,837	10,124	18,961	

Agencija: Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ 2021–2027
Proračunska vrstica: 11 10 01 00 / prispevek iz proračuna EU za agencijo	0,148	0,599	1,124	1,871

Predlaga se, da se v letih 2025, 2026 in 2027 po potrebi okrepi proračun agencije Frontex za vračanje, in sicer z notranjo dodelitvijo sredstev znotraj proračuna agencije Frontex, odvisno od dejanske porabe. Notranja prerazporeditev se lahko izravna z zmanjšanjem sredstev za naslednji program: Sklad za azil in migracije / proračunska vrstica: 10 02 01 00 / v letih: 2025–2027.

			Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vključno s prispevki za decentralizirane agencije)	obveznosti	(4)	0,148	75,643	123,364	199,155
	plačila	(5)	0,148	8,604	9,637	18,390
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)	0,000	0,832	1,610	2,442
Odobritve iz RAZDELKA 4	obveznosti	= 4 + 6	0,148	76,475	124,974	201,597
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	= 5 + 6	0,148	9,436	11,247	20,832
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6	obveznosti	= 4 + 6	0,148	76,475	124,974	201,597
večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	plačila	= 5 + 6	0,148	9,436	11,247	20,832

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“			
GD za migracije in notranje zadeve		Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ

Človeški viri		0,958	1,146	1,334	3,438
Drugi upravni odhodki		0,000	0,000	0,000	0,000
GD HOME SKUPAJ	odobritve	0,958	1,146	1,334	3,438
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,958	1,146	1,334	3,438

		Leto	Leto	Leto	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
		2025	2026	2027	
Odobritve RAZDELKOV od 1 do 7	iz obveznosti	1,106	77,621	126,308	205,035
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	1,106	10,582	12,581	24,270

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto	Leto	Leto	SKUPAJ 2021–2027				
ò			2025	2026	2027					
	REALIZACIJE									
	vrsta	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški
SPECIFIČNI CILJ št. 1: Okrepitev evropske razsežnosti pri upravljanju vračanja ter poenostavitev in povečanje učinkovitosti postopka vračanja										
— Vzpostavitev enotnega obrazca za evropski nalog za vrnitev						0,087			0	0,087
— Vzpostavitev standardnega obrazca za prošnje za ponovni sprejem						0,087				0,087
Seštevek za specifični cilj št. 1			0	0,000	0	0,174	0	0,000	0	0,174
SPECIFIČNI CILJ št. 2: Poenostavitev postopka vračanja										
— Povečanje števila prisilnih vrnitev						17,070		34,140	0	51,210
Seštevek za specifični cilj št. 2			0	0,000	0	17,070	0	34,140	0	51,210
SPECIFIČNI CILJ št. 3: Spodbujanje sodelovanja povratnikov										
— Spodbude za prostovoljno vrnitev						2,800		5,600	0	8,400
— Zmogljivosti za pridržanje						55,000		82,500	0	137,500
Seštevek za specifični cilj št. 3			0	0,000	0	57,800	0	88,100	0	145,900

SKUPAJ	0	0,000	0	75,044	0	122,240	0	197,284
--------	---	-------	---	--------	---	---------	---	---------

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto	Leto	Leto	SKUPAJ 2021–2027
	2025	2026	2027	
RAZDELEK 7				
Človeški viri	0,958	1,146	1,334	3,438
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 7	0,958	1,146	1,334	3,438
Odobritve zunaj RAZDELKA 7				
Človeški viri	0,000	0,805	1,610	2,415
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,027	0,000	0,027
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7	0,000	0,832	1,610	2,442
SKUPAJ	0,958	1,978	2,944	5,880

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa⁶⁷

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)			
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	4	5	6
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0
01 01 01 01 (posredne raziskave)	0	0	0
01 01 01 11 (neposredne raziskave)	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)			

⁶⁷ Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerazporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		2	2	2
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	– na sedežu	0	0	0
	– na delegacijah EU	0	5	10
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7		0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7		0	0	0
SKUPAJ		6	12	18

Človeške vire, potrebne za pobudo, sestavlja 6 uradnikov AD in 12 zunanjih sodelavcev (10 pogodbenih uslužbencev in 2 napotena nacionalna strokovnjaka).

GD HOME ima trenutno 4 uradnike AD in dva zunanja uslužbenca (napotena nacionalna strokovnjaka), ki se ukvarjajo (EPDČ) s tem zakonodajnim predlogom na področju zadev v zvezi z vračanjem. Kot je bilo že omenjeno in pojasnjeno v pripombah GD HOME k PP 2026, so za nadaljevanje pogajanj in nadaljnje ukrepanje v zvezi z izvajanjem te nove pobude in prihodnjega novega ekosistema za digitalizacijo postopka vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije potrebni trije dodatni uradniki AD. Od treh uradnikov AD, zahtevanih v PP 2026, sta dva uradnika AD potrebna za podporo pogajanjem/pripravam pred začetkom veljavnosti uredbe in za pripravo izvedbenih/delegiranih aktov; navedena sta bila v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga in digitalni oceni tega predloga. GD HOME je v svojih pripombah GD pojasnil, zakaj notranje prerazporeditve trenutno niso izvedljive (GD HOME jih je v največji možni meri že uporabil za zagotovitev potrebnega osebja za prednostne naloge na drugih delovnih področjih). Za ta predlog je treba v delegacije EU v tretjih državah napotiti 10 pogodbenih uslužbencev, ki jih ni mogoče prerazporediti znotraj GD HOME in jih je treba GD HOME dodeliti poleg letnih dodelitev.

Osebj, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebj na voljo v službah Komisije	Dodatno osebj*			
		financirano iz razdelka 7 ali odobritev za raziskave	financirano iz vrstice BA	financirano s pristojbinami	izjemoma iz rezerve Komisije za prerazporeditve po navodilih iz CMB*
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	4		n. r.		2
Zunanji sodelavci (PU, NNS, AU)	2		10 PU		

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	— 2 uslužbenca: podpora pogajanjem o zakonodajnem predlogu v Evropskem parlamentu in Svetu, — 1 uslužbenec: priprava delegiranih in izvedbenih aktov + pogajanja — 2 uslužbenca: podpora državam članicam in agenciji Frontex pri izvajanju — 1 uslužbenec: priprava priročnika
Zunanji sodelavci	— 1 NNS: podpora pogajanjem o zakonodajnem predlogu v Evropskem parlamentu in Svetu, — 1 NNS: priprava delegiranih in izvedbenih aktov + pogajanja, priprava priročnika ter podpora državam članicam in agenciji Frontex pri izvajanju — 10 PU: podpora državam članicam in agenciji Frontex pri izvajanju ponovnega sprejema v tretjih državah

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 7 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–6 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	VFO 2021– 2027 SKUPAJ
RAZDELEK 7					
Odhodki za IT (na ravni organizacije)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve zunaj RAZDELKA 7					
Odhodki za IT za operativne programe (v okviru politik)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☐ se lahko v celoti financira s prerezporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira

Stroški, ki jih krijeta Sklad za azil in migracije ter Frontex, se bodo financirali v okviru obstoječega večletnega finančnega okvira.

- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo					
Sofinancirane odobritve SKUPAJ					

3.2.8 Ocenjene potrebe po človeških virih in odobritvah v decentralizirani agenciji

Potrebno osebje (v ekvivalentu polnega delovnega časa)

Agencija: Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)	Leto	Leto	Leto
	2025	2026	2027
Začasni uslužbenci (razredi AD)	2	4	7
Začasni uslužbenci (razredi AST)	0	1	1
<i>Začasni uslužbenci (AD+AST) skupaj</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>8</i>
Pogodbeni uslužbenci	0	1	1
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	1	2
<i>Vmesni seštevek za pogodbene uslužbenke in NNS</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Osebje SKUPAJ	2	7	11

Odobritve, ki se krijejo s prispevkom iz proračuna EU, v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Agencija: Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)	Leto	Leto	Leto	SKUPAJ 2021–2027
	2025	2026	2027	
Naslov 1: Odhodki za osebje	0,148	0,599	1,124	1,871
Naslov 2: Odhodki za infrastrukturo in poslovanje				0,000
Naslov 3: Odhodki za operativne programe				0,000
Odobritve, ki se krijejo iz proračuna EU, SKUPAJ	0,148	0,599	1,124	1,871

Pregled/povzetek potreb po človeških virih in odobritvah (v mio. EUR) za predlog/pobudo v decentralizirani agenciji

Agencija: Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)	Leto	Leto	Leto	SKUPAJ 2021–2027
	2025	2026	2027	
Začasni uslužbenci (AD+AST)	2	5	8	
Pogodbeni uslužbenci	0	1	1	
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0	1	2	
Osebje skupaj	2	7	11	
Odobritve, ki se krijejo iz proračuna EU	0,148	0,599	1,124	1,871
Odobritve, ki se krijejo s pristojbinami	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve, ki se krijejo s sofinanciranjem (če je ustrezno)	0,000	0,000	0,000	0,000
Odobritve SKUPAJ	0,148	0,599	1,124	1,871

Predlaga se, da se v letih 2025, 2026 in 2027 po potrebi okrepi proračun agencije Frontex za vračanje, in sicer z notranjo dodelitvijo sredstev znotraj proračuna agencije Frontex, odvisno od dejanske porabe. Financiranje po letu 2027 bo vključeno v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru.

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva
 - ☐ za druge prihodke
 - ☐ Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁶⁸			
		leto 2024	leto 2025	leto 2026	leto 2027
Člen					

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

[...]

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[...]

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Ta pobuda je tesno povezana z drugo, ločeno prihodnjo pobudo o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije (novi skupni pristop k vračanju). Ta ločena prihodnja pobuda bo temeljito obravnavala digitalizacijo postopkov, vzpostavljenih s to pobudo.

Sklic zahtevo na	Opis zahteve	Subjekt, ki ga zahteva zadeva ali se nanj nanaša	Postopki na visoki ravni	Kategorije
Člen 42(1)(d)	Skupni sistem Unije za vračanje mora vključevati digitalne sisteme za upravljanje vračanja,	Države članice	Vzpostavitev digitalnih sistemov	Digitalna rešitev

⁶⁸ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

	ponovnega sprejema in reintegracije državljanov tretjih držav.			
Člen 7(7)	Obveznost, da se v Schengenskem informacijskem sistemu da na voljo evropski nalog za vrnitev, ki vsebuje glavne elemente odločbe o vrnitvi.	Države članice	Zapis podatkov	Podatki
Člen 21(5)	Države članice morajo v nacionalnem pravu določiti način komunikacije z državljan tretjih držav in trenutek, ko se šteje, da je državljan tretje države prejel sporočilo in mu je to vročeno, ali pa morajo za namene take komunikacije uporabiti digitalni sistem, ki ga je razvila in/ali ga podpira EU.	Države članice	Uradno obvestilo	Podatki
Člen 36(4)	Informacije o izidu zahteve za potrditev državljanstva in pridobljeno potno listino mora zadevni pristojni organ naložiti v Schengenski informacijski sistem. Take informacije in potna listina morajo biti na zahtevo na voljo pristojnim organom drugih držav članic.	Države članice	Zapis podatkov	Podatki

4.2 Podatki

Vrsta podatkov	Sklic na zahteve	Standard in/ali specifikacija (če je primerno)
Podatki, potrebni za izvajanje te pobude, katere cilj je vzpostavitev skupnega sistema EU za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU.	Člen 42(1)(d)	n. r.

Skupni obrazec za vrnitev, ki vsebuje glavne elemente odločbe o vrnitvi (evropski nalog za vrnitev)	Člen 7(7)	n. r.
Podatki, ki se sporočajo med pristojnimi organi in državljani tretjih držav.	Člen 21(5)	n. r.
Informacije o izidu zahtevka za potrditev državljanstva in potna listina.	Člen 36(4)	n. r.

Uskladitev z evropsko strategijo za podatke

Zaradi vrste obdelanih podatkov in dejstva, da se bodo ti podatki obdelovali za zelo specifične namene, je predlagana pobuda zelo omejeno povezana s ciljem vzpostavitve pravega enotnega trga za podatke, kar je temeljni cilj evropske strategije za podatke.

Uskladitev z evropsko strategijo za podatke

Zaradi vrste obdelanih podatkov in dejstva, da se bodo ti podatki obdelovali za zelo specifične namene, je predlagana pobuda zelo omejeno povezana s ciljem vzpostavitve pravega enotnega trga za podatke, kar je temeljni cilj evropske strategije za podatke.

Uskladitev z načelom „samo enkrat“

Načelo „samo enkrat“ bo obravnavano v okviru ločene pobude za digitalizacijo upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije. Ta ločena pobuda bo obravnavala vprašanje avtomatizacije priprave zanesljivih in podrobnih statističnih podatkov z namenom izboljšati oblikovanje politik. Obravnavala bo tudi vprašanje interoperabilnosti obstoječih in prihodnjih digitalnih sistemov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.

Tokovi podatkov

Vrsta podatkov	Sklici na zahteve	Akter, ki zagotovi podatke	Akter, ki prejme podatke	Povod za izmenjavo podatkov	Pogostost (če je primerno)
Podatki, potrebni za izvajanje te pobude, katere cilj je vzpostavitev skupnega sistema Unije za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU.	Člen 42(1)(d)	Države članice	Države članice	Obveznost izpolnjevanja postopkovnih zahtev	n. r.

Skupni obrazec za vrnitev, ki vsebuje glavne elemente odločbe o vrnitvi (evropski nalog za vrnitev).	Člen 7(7)	Države članice prek Schengenskega informacijskega sistema.	Države članice prek Schengenskega informacijskega sistema.	Obveznost izpolnjevanja postopkovnih zahtev	n. r.
Podatki, ki se sporočajo med pristojnimi organi in državljani tretjih držav.	Člen 21(5)	Države članice	Državljeni tretjih držav	Potreba po komuniciranju z državljani tretjih držav	n. r.
Informacije o izidu zahtevka za potrditev državljanstva in potna listina.	Člen 36(4)	Države članice prek Schengenskega informacijskega sistema.	Države članice prek Schengenskega informacijskega sistema.	Obveznost izpolnjevanja postopkovnih zahtev	n. r.

4.3 Digitalne rešitve

Digitalna rešitev	Sklici na zahteve	Glavne predpisane funkcionalnosti	Odgovorni organ	Kako je poskrbljeno za dostopnost?	Kako se upošteva možnost ponovne uporabe?	Uporaba tehnologij umetne inteligence (če je primerno)
Digitalni sistemi za upravljanje vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije državljanov tretjih držav.	Člen 42(1)(d)	S takimi sistemi bi bili treba upravljati vračanje, ponovni sprejem in reintegracijo državljanov tretjih držav.	Države članice	Taki sistemi bi morali biti dostopni pristojnim organom držav članic.	Izmenjava in ponovna uporaba podatkov bosta pojasnjeni v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.	n. r.

Digitalni sistemi za upravljanje vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije državljanov tretjih držav.

Digitalna in/ali sektorska politika (kadar se uporablja)	Pojasnilo o tem, kako je usklajena
<i>Akt o umetni inteligenci:</i>	Ni relevantno – po potrebi bo pojasnilo podano v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.
<i>Okvir EU za kibernetško varnost</i>	Ni relevantno – po potrebi bo pojasnilo podano v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.
<i>eIDAS</i>	Ni relevantno – po potrebi bo pojasnilo podano v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.

Enotno digitalno vstopno mesto in IMI	Ni relevantno – po potrebi bo pojasnilo podano v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.
Drugi	Ni relevantno – po potrebi bo pojasnilo podano v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.

4.4 Ocena interoperabilnosti

Digitalna javna storitev ali kategorija digitalnih javnih storitev	Opis	Sklici na zahteve	Rešitve interoperabilne Evrope (NI RELEVANTNO)	Druge interoperabilnost ne rešitve
Služba za priseljevanje	Pristojni organi, odgovorni za izvrševanje pravil o vračanju.	Člen 42(1)(d), člen 7(7), člen 21(5) in člen 36(4).	n. r.	Interoperabilnost digitalnega sistema za upravljanje primerov iz te pobude bo podrobno opisana v ločeni pobudi o digitalizaciji upravljanja primerov na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.

Digitalna javna storitev št. 1: Digitalni sistemi za upravljanje vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije državljanov tretjih držav.

Ocena	Ukrepi	Morebitne preostale ovire (če je ustrezno)
Usklajenost z obstoječimi digitalnimi in sektorskimi politikami. Interoperabilnost digitalnega sistema za upravljanje primerov iz te pobude bo obravnavana v ločeni pobudi o digitalizaciji na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.	n. r.	n. r.

Organizacijski ukrepi za nemoteno čezmejno zagotavljanje digitalnih javnih storitev. Upravljanje digitalnega sistema za upravljanje primerov iz te pobude bo obravnavano v ločeni pobudi o digitalizaciji na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.	n. r.	n. r.
Ukrepi, sprejeti za zagotovitev skupnega razumevanja podatkov. Izmenjava in ponovna uporaba podatkov, obdelanih v digitalnem sistemu za upravljanje primerov iz te pobude, bosta obravnavani v ločeni pobudi o digitalizaciji na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.	n. r.	n. r.
Uporaba skupno dogovorjenih odprtih tehničnih specifikacij in standardov.	n. r.	n. r.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

Vloga Komisije in drugih akterjev (npr. agencij EU) bo obravnavana v ločeni pobudi o digitalizaciji na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije.